

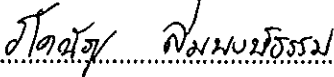
การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ณิชา ชูณิชานนท์

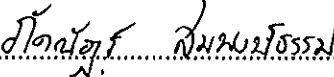
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2562
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ณิชดา ชูณิษขานนท์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.กัณณ์กัญธุ์ สมพงษ์ธรรม)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.กัณณ์กัญธุ์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รักงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุกาญจน์ ชีระวิชิตระกุล)
วันที่...๕...เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒..

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยผลรวมจากความรู้ ทักษะ ที่ได้รับจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย จากความเมตตาที่อนุเคราะห์ให้คำปรึกษา ช่วยให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.ชัยพนธ์ รักราม อาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมด้วย ดร.ภคณัฐ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาและประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่สนับสนุนงานนิพนธ์นี้จนสำเร็จได้ด้วยดี ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ จนเกิดประสบการณ์อย่างกว้างขวาง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังที่ปรากฏนามในงานนิพนธ์และไม่ปรากฏนามในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งคณะผู้บริหาร คณะครูผู้สอนทุกท่าน ท่านผู้ปกครองที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี อีกทั้งนักเรียน นักศึกษาที่ได้ร่วมตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอบคุณคณะครู เพื่อนร่วมงาน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณิยดา ชูวณิชานนท์

57920478: สาขาวิชา:การบริหารการศึกษา ; กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: การออกกลางคัน/ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ณิชา ชูณิชาชนนท์: การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี (STUDENT DROPOUT PROBLEM AND SOLUTIONS IN CHONBURI VOCATIONAL COLLEGE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภัคณัฏฐ์ สมพงษ์ธรรม, กศ.ด. 107 หน้า ปี พ.ศ. 2562.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของ นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น และประเภทวิชาที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 95 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประเภทวิชา กำหนดเป็นระดับชั้นในการสุ่มแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับผู้บริหาร ครูผู้สอนครูที่ปรึกษาจำนวน 45 คน และผู้ปกครอง จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งหมดจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .30-.91 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษา และ ด้านครูผู้สอน
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อมที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนระดับปวช. มีปัญหามากกว่า นักศึกษาระดับ ปวส. และเมื่อจำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน คือ สถานศึกษาส่งเสริมผู้เรียนในการพัฒนาทักษะวิชาชีพตามศักยภาพ ควรมีความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับผู้ปกครอง และสถานประกอบการ ในการให้ความช่วยเหลือพัฒนาผู้เรียนด้วยการติดตามอย่างใกล้ชิด ให้ความยอมรับ ผิดชอบ มีวินัย ในการพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ

57920478: MAJOR: MASTER OF EDUCATION; M.Ed. (EDUCATIONAL MANGEMENT)

KEYWORDS: STUDENT DROPOUT PROBLEM/ STUDENT DROPOUT SOLUTIONS/

CHONBURI VOCATIONAL COLLEGE

NIYADA CHUVANICHANON: STUDENT DROPOUT PROBLEM AND SOLUTIONS
IN CHONBURI VOCATIONAL COLLEGE. ADVISOR: PAKKANAT SOMPONGTAM, Ed.D.
107 P. 2019.

The objective of this research was to study a dropout problem of vocational students of Chonburi Vocational College. This study reports levels of the problem classified by opinion of students with different year and academic programs. The samples were 95 students dropping out from vocational certificate levels and higher vocational certificate level between 2016 and 2017. To identify the sample, Stratified Random Sampling technique had applied to identify the student academic program before the researcher used Simple Random Sampling technique. In addition, 45 people who were administrators, teachers and student advisors as well as 25 parents were purposively selected to share ideas for improving the situation. The data collection instrument was a five-point-rating-scale questionnaire with 60 question items. The item discrimination power of this questionnaire was between .30-.91 and its reliability was .91. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, Mean, Standard Deviation (*SD*), *t*-test, and One-Way ANOVA.

This study reports the following findings:

1. The dropout problem of vocational students of Chonburi Vocational College was found at a moderate level both overall and in each particular aspect. The top three factors leading to student dropout were 1) personal reasons, 2) college, and 3) teachers.

2. There was no statistical significant difference toward the factors causing student dropout when comparing the scores rated by the academic levels which students dropped out. However, there was statistically significant different of the score concerning different environment. Students dropping out from the vocational certificate level rated a higher difficulty about environment than students dropping out from the higher vocational certificate level did. Students dropping out from different academic program showed no statistically significant different toward their dropout factors.

3. To improve the student dropout situation, 1) the college should assist students to grow their vocational skills at their best; 2) the college should work collaboratively with parents, 3) workplaces should assist students closely and train them to have responsibility, practice self-discipline and have good attitude toward studying in their vocational field.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การจัดการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	10
แนวคิดและและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน	18
แนวคิดเกี่ยวกับความสูญเปล่าทางการศึกษา	34
สภาพทั่วไปและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	37
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก	87
ภาคผนวก ข	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	58
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน	59
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	60
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ	61
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	62
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ	63
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านส่วนตัวของ นักเรียน นักศึกษาโดยรวมและรายข้อ	64
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพครอบครัว โดยรวมและรายข้อ	65
10 เปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	67
เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน	
12	68
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน	
13	70
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา	

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 โดยบัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 2 ปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายรัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของรัฐบาลเน้นปรัชญาความเท่าเทียมโดยมุ่งคุณภาพให้เกิดขึ้นในเยาวชนทุกคน ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในระดับอาชีวศึกษา ได้วางเป้าหมายในการปั้นนักศึกษาไทยให้เป็นมืออาชีพ โดยให้สถานศึกษามีความพร้อมเพื่อสนับสนุนโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน โอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะ รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อให้สถานศึกษาในทุกพื้นที่ ทุกขนาดสามารถให้บริการทางการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเข้าถึงนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

รายงานประจำปีพ.ศ. 2559 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559, หน้า 189-191) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค โดยมีพันธกิจจัดและส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานยกระดับคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องเสมอภาคและเป็นธรรมเป็นแกนกลางในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพระดับฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยีของประเทศ สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพและรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเฉพาะด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดเป้าหมายสำคัญไว้ในด้านการรักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับ ปวช. การเพิ่มปริมาณผู้เรียนในระดับ ปวส. ลดปัญหาการออกกลางคันมีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบายแผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐ และเอกชนการสนับสนุนทรัพยากรการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาโดยคำนึงถึงคุณภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนให้มากขึ้น จึงได้ขยายสถานศึกษาไปสู่ภูมิภาคโดยเน้นให้เปิดทำ

การสอนได้ทุกหลักสูตรทั้งในระบบ และนอกระบบสามารถเปิดทำการสอนได้หลากหลายวิชาชีพ เพื่อให้สอดคล้องต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สามารถที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนตามระดับขั้นความสามารถ ปัจจุบันสถานศึกษาสนองนโยบายในเรื่องการรับนักศึกษาอย่างไม่จำกัดจำนวนและนักศึกษาอยากเรียนสาขาอะไรต้องได้เรียนสาขานั้น ไม่ต้องสอบแข่งขันสามารถเข้าเรียนได้เลย จึงเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ทำงานได้ อันจะนำไปสู่การผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพทั้งระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคนิคชั้นสูง โดยมุ่งเน้นการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น หากผู้เรียนเกิดความล้มเหลวทางการศึกษาโดยการสอบตกหรือการออกกลางคันก่อนที่จะสำเร็จ การศึกษาไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ได้นั้น ถือว่าเป็นความสูญเสียทางการศึกษา ที่ทำให้การลงทุนของรัฐบาลสูญเปล่าที่ไม่สามารถจะผลิตผู้เรียนได้ตามความต้องการจึงเป็นการสูญเสียทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่ง ทำให้ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจของประเทศ และเศรษฐกิจของครอบครัวซึ่งต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายไปโดยไม่ได้รับประโยชน์ที่คุ้มค่า นอกจากนั้นยังสร้างปัญหาอีกหลายด้าน เช่น ชื่อเสียงของสถานศึกษา ปัญหาการว่างงาน การก่ออาชญากรรม การที่ผู้เรียนประสบความล้มเหลวในการเรียนน่าจะใช้เป็นเครื่องพิจารณาถึงประสิทธิภาพของสถานศึกษาว่าสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามที่ควรจะเป็นหรือไม่

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามี 426 แห่ง กำหนดเป็นวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ รวมทั้งวิทยาลัยที่เปิดสอนเฉพาะสาขาวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559, หน้า 21) สถานศึกษาสามารถผลิตบุคลากรออกสู่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการได้ปีละจำนวนมาก แต่ขณะเดียวกันผลกระทบจากนโยบายการรับผู้เรียนโดยไม่จำกัดจำนวน ทำให้ผู้เรียนส่วนหนึ่งประสบความล้มเหลว เช่น มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนที่ไม่ถนัดในสาขาวิชาที่เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมเพื่อนใหม่ได้ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน ขาดเรียนบ่อย ทำให้ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ในเรื่องค่านิยมความรักสบาย มีฐานะยากจน ต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน ไม่มีเวลาไปเรียน ทำให้เวลาเรียนไม่พอ ทำให้เกิดสภาวะการออกกลางคันหรือออกก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการสูญเสียทางการศึกษาและเกิดความเสียหายอย่างสูงต่อการพัฒนากำลังคนทำให้การลงทุนของรัฐบาลสูญเปล่าที่ไม่สามารถผลิตกำลังคนออกมาได้ตามที่ต้องการ ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และครอบครัวของผู้เรียน

การออกกลางคันเป็นปัญหาสำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศที่ต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนทำให้เกิด

ความสูญเสียเปล่าของงบประมาณในการจัดการศึกษา ถึงแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จะได้ทุ่มเทให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาผู้เรียนออกกลางคัน (Drop out) แล้วก็ตาม แต่ในปัจจุบัน ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนก็ยังไม่หมดไป สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็น หน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ ได้รับผลกระทบจาก ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนเช่นเดียวกับหน่วยงานหลักอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจาก การสำรวจและติดตามการออกกลางคันของผู้เรียนระบบปกติระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ช่วงปีการศึกษา 2552-2554 จำนวนสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง 353 แห่ง (ร้อยละ 85 ของจำนวนสถานศึกษา 415 แห่ง) ของสำนักคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พบว่า ผู้เรียนระบบปกติ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยภาพรวมมีผู้เรียนออกกลางคัน จำนวน 64,773 คน (คิดเป็นร้อยละ 27.52) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา การออกกลางคัน จึงได้จัดทำโครงการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาเพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา พร้อมทั้ง แสวงหารูปแบบการเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาโดยการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน อาชีวศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และสถานประกอบการอย่างเป็น รูปธรรม (สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา, 2556, หน้า 20)

การจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการอาชีวศึกษาและการจัดงบประมาณรายจ่ายตามผลสัมฤทธิ์ และผลผลิตของสถานศึกษาตลอดจนการมุ่งเน้นความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงมุ่งให้ ความสำคัญของคุณภาพที่เป็นผลผลิตของสถานศึกษาซึ่งก็คือผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละ ระดับขั้นทั้งนี้ในระบบของการจัดการอาชีวศึกษาตั้งแต่การเริ่มรับผู้เรียนเข้าสู่ระบบการจัดการเรียน การสอนและการสำเร็จการศึกษาควรให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพแต่ก็ยังมีผู้เรียน จำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถอยู่ในระบบของการจัดการเรียนการสอนหรือการออกกลางคันจึงส่งผลต่อ ความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาและกระทบต่อการผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานอันเป็นภารกิจสำคัญ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยเหตุนี้การออกกลางคันของผู้เรียนจึงเป็นปัญหา สำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศที่ต้องดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง (สำนักติดตามและ ประเมินผลการอาชีวศึกษา, 2559, หน้า 1)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีจังหวัดชลบุรี เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชา พาณิชยกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จัดการเรียนการสอนมุ่งผลิต

กำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ทุกสาขาวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษามีทักษะในวิชาชีพตามสาขาวิชา และให้มีสมรรถนะตามความต้องการของท้องถิ่น ตลาดแรงงานและสามารถประกอบอาชีพอิสระได้มุ่งเน้นพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งการลงทุนจัดการศึกษาต้องใช้งบประมาณมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดซื้อเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรสามารถประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ หากไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร อาจถือว่าการลงทุนจัดการศึกษานั้น ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สิ่งตามมาคือ ความสูญเปล่าทางการศึกษา จากการดำเนินงานที่ผ่านมา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีมีข้อมูลจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ออกกลางคัน ระหว่างปีการศึกษา 2558-2560 พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 11.04 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.26 รวมผู้ที่ออกกลางคัน ระหว่างปีการศึกษา 2558-2560 จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 12.08 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 50 ของนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งประเทศที่ออกกลางคัน ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำนวนนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี มีจำนวนลดลงและแนวโน้มการออกกลางคันสูง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาที่เป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งในด้านการบริหารและจัดการเรียน การสอนของวิทยาลัยฯ ที่ต้องดำเนินการแก้ไข

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ไขการออก กลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อผลการวิจัยจะเป็น ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูผู้สอน ในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดี ยิ่งขึ้น อีกทั้งลดจำนวนการออกกลางคัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ชลบุรี จังหวัดชลบุรีตามระดับชั้นปีที่ศึกษาและประเภทวิชา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัย อาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

คำถามของการวิจัย

1. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีเป็นอย่างไร
2. เปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น และประเภทวิชาแตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีเป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ตามระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน
2. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ตามประเภทวิชาวิชาไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยจะได้ทราบถึงสาเหตุของการออกกลางคันและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
2. นำผลการศึกษามาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ในแต่ละปีลดน้อยลง

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 124 คน กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนครูที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีและผู้ปกครอง จำนวน 90 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.2.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 95 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประเภทวิชา กำหนดเป็นระดับชั้นในการสุ่มแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับ

2.2.2 ผู้บริหาร ครูผู้สอนครูที่ปรึกษาจำนวน 45 คนและผู้ปกครอง จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งหมดจำนวน 70 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 ระดับชั้น

3.1.1.1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

3.1.1.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.1.2 ประเภทวิชา

3.1.2.1 ประเภทวิชาคหกรรม

3.1.2.2 ประเภทวิชาศิลปกรรม

3.1.2.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

3.1.2.4 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านสถานศึกษา

3.2.2 ด้านครูผู้สอน

3.2.3 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านสภาพแวดล้อม

3.2.5 ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา

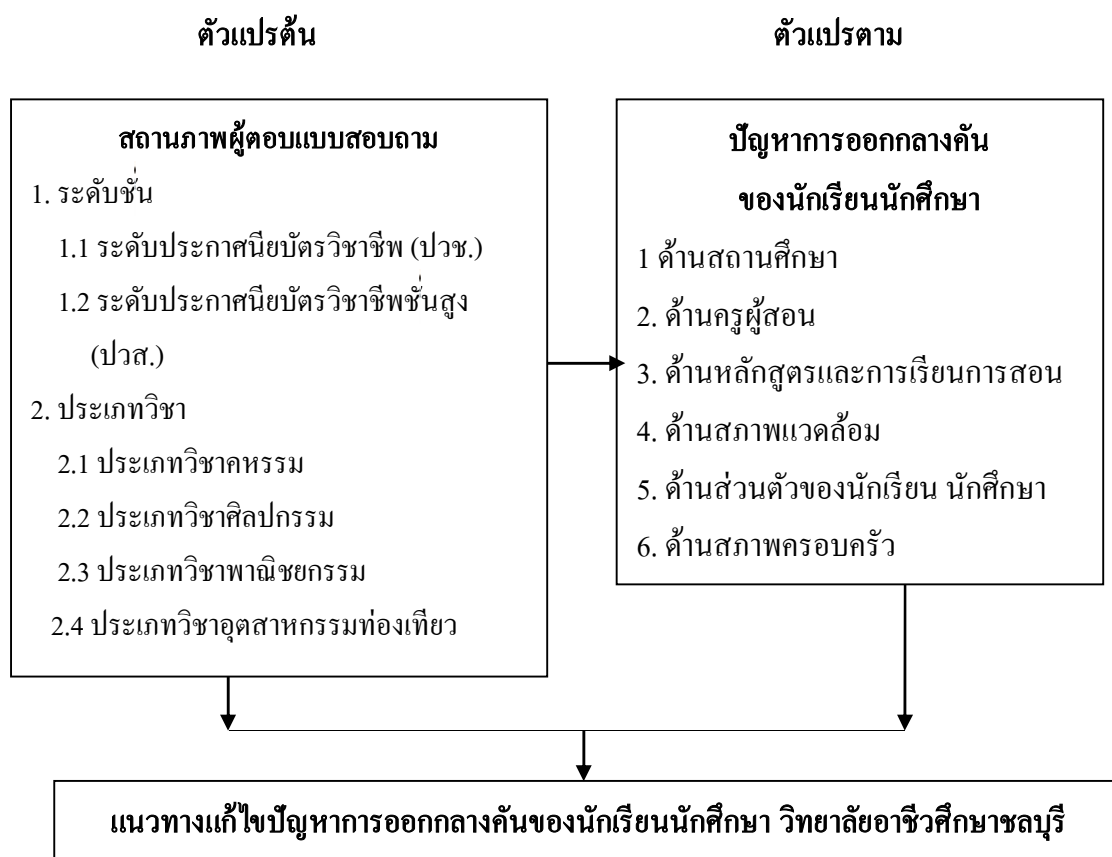
3.2.6 ด้านสภาพครอบครัว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการออกกลางคัน และแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การออกกลางคันของนักศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2559-2560 พ้นสภาพจากการเป็นนักเรียน นักศึกษาลาออกจากการเป็นนักเรียน นักศึกษาหรือขาดการติดต่อกับงานทะเบียนของวิทยาลัยก่อนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

1.1 ด้านสถานศึกษา หมายถึง สถานที่หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีที่ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษาออกกลางคันเช่นการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติตลอดจนนโยบายในการจัดการศึกษาและกฎระเบียบในการบริหารจัดการของสถานศึกษา

1.2 ด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคลิกภาพของครูผู้สอนความรู้ความสามารถและทักษะในการสอนการมีเทคนิคที่ดีต่อการสอน ความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน การสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้เรียนตามสาขาวิชา ความเอาใจใส่ การดูแลติดตาม และกฎระเบียบ

1.3 ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน หมายถึง โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ และวิธีการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่จะส่งผลให้นักเรียน นักศึกษา ออกกลางคันเช่นเนื้อหาสาระที่กำหนดในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนการจัดวัสดุอุปกรณ์การฝึกการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน

1.4 ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพทางกายภาพทั่วไปทั้งภายในและภายนอกของวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีที่จะส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา เช่น การจัดสภาพแวดล้อมหรือกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาการคมนาคมการปรับตัวของผู้เรียนภายใต้สภาพแวดล้อม การคบเพื่อน งานฝ่ายปกครองที่ควบคุมดูแลผู้เรียน

1.5 ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา หมายถึง พื้นฐานความรู้สติปัญญาเจตคติต่อสถานศึกษา การเลือกเรียนในสาขาวิชา สุขภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจการทำงานหารายได้พิเศษ ปัญหาครอบครัวการคบเพื่อนและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม

1.6 ด้านสภาพครอบครัว หมายถึง สถานะทางครอบครัวของผู้เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีที่จะส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาเช่นการส่งเสริมสนับสนุนให้เรียน ปัญหาทางครอบครัวครอบครัวมีพี่น้องหรือสมาชิกหลายคนพ่อแม่ผู้ปกครองมีฐานะยากจนสภาพครอบครัวแตกแยกการประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง ตกงาน ไม่มีรายได้ รวมทั้งพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานที่ไม่เหมาะสมของครอบครัว

2. แนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี แยกเป็นดังนี้

2.1 เกี่ยวกับสถานศึกษาในเรื่องนโยบายและระบบภายในสถานศึกษา หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

2.2 เกี่ยวกับครูในเรื่องครูที่สอนประจำวิชาและครูที่ปรึกษา

2.3 เกี่ยวกับตัวนักเรียน นักศึกษา ในเรื่องส่วนตัว ครอบครัว เศรษฐกิจการเงิน สุขภาพ สภาพแวดล้อมภายนอกและปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาเพิ่มขึ้น

4. นักเรียนนักศึกษา หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันตั้งแต่ ปีการศึกษา 2559-2560

5. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดาหรือบุคคลที่มีหน้าที่ในการปกครองดูแลและสนับสนุน เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบและเป็นแนวทางในการทำวิจัยโดยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การจัดการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. แนวคิดและและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน
  - 2.1 ความหมายของการออกกลางคัน
  - 2.2 สาเหตุที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
3. แนวคิดเกี่ยวกับความสูญเปล่าทางการศึกษา
4. สภาพทั่วไปและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ให้ไว้ ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 เป็นปีที่ 63 ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายอื่น

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพพระคัมภีร์มีระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี

“การฝึกอบรมวิชาชีพ” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพพระยะสั้น หรือระยะยาวทั้งในและนอกสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาซึ่งจัดขึ้นเป็น โครงการ หรือสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะภายใต้หลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการ อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

“สถานประกอบการ” หมายความว่า สถานประกอบการที่ร่วมมือกับสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อจัดการ อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“มาตรฐานการอาชีวศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพและ มาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริมการกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

หมวด 1 บททั่วไป

มาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้าน วิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็น การยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้

มาตรา 7 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาและสถาบันตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 8 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบดังต่อไปนี้

(1) การศึกษาในระบบเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลักโดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษาหลักสูตรระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(2) การศึกษานอกระบบเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมายรูปแบบวิธีการศึกษาระยะเวลาการวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษาโดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(3) การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

มาตรา 9 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามมาตรา 6 มาตรา 7 และ มาตรา 8 ให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดดังต่อไปนี้

- (1) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- (2) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- (3) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะ ในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ ซึ่งจัดขึ้นเป็น โครงการหรือสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้ในการผลักดันให้วิสัยทัศน์และพันธกิจบรรลุตามเป้าหมายนั้น สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ 35 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพ มาตรฐาน

1. พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
2. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะผู้เรียน
3. สร้างมาตรฐานและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและ ประเมินผล

4. ส่งเสริมการประกันคุณภาพสถานศึกษา
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
6. พัฒนาสถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐานมีความเป็นเลิศ ทางวิชาชีพ

7. สร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพ ปลูกจิตอาสา ด้วยการบริการสังคม
8. ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ นวัตกรรม มาใช้ในการเรียนการสอน เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

9. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือ

การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงตามความต้องการของประเทศต้องได้รับร่วมมือกับองค์กรที่ต้องการใช้กำลังคน ตั้งแต่ภาคการผลิต เอกชนรัฐวิสาหกิจ และชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศนำไปสู่การกำหนดหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนในการผลิตกำลังคนได้ตรงตามความต้องการภาคการผลิตและความต้องการของผู้ใช้โดยมีเป้าประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่นและมีกลยุทธ์ คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพทั้งในและต่างประเทศ
2. สร้างความเข้มแข็งในการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
3. พัฒนาฐานข้อมูลความร่วมมือ
4. พัฒนาศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา
5. ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพของสถานศึกษาเอกชนสถานประกอบการและเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 3: พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษา

คุณภาพของการอาชีวศึกษามีระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิรูประบบราชการพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศในขณะที่กฎหมายการอาชีวศึกษาได้ระบุนถึงการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารและจัดการในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษาควบคู่ไปด้วยอีกทั้งจากการประกาศใช้กฎหมายการอาชีวศึกษาดังกล่าว มีผลให้ต้องสร้างกฎหมายกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาระบบการบริหารและจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

1. จัดและพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมายการอาชีวศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและธรรมาภิบาล
3. พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

4. กระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาและสถาบัน
5. ผลักดันการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา
6. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ
8. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการ
9. เสริมสร้างสวัสดิการและขวัญกำลังใจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาด้านวิชาชีพที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยโดยมีจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมประชาชนทุกเพศทุกวัยและกลุ่มเป้าหมาย ทั้งเด็ก เยาวชนวัยแรงงาน สตรี ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ด้อยโอกาสคนพิการผู้ห่างไกลทุรกันดาร และชนกลุ่มน้อย มีกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี
2. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ประชาชนในการสร้างงานสร้างรายได้
3. จัดการศึกษาวิชาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ
4. ส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5: จัดอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงของรัฐ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดน ให้เป็นกลไกเสริมสร้างความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ที่มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนาวิชาการ/วิชาชีพเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีการค้าในอนาคตโดยหวังผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิชาชีพในภูมิภาค โดยเฉพาะสาขาที่มีศักยภาพและความพร้อม ประกอบไปด้วยกลยุทธ์ ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในเขตชายแดนภาคใต้
2. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในพื้นที่ชายแดนและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ
3. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามโครงการพระราชดำริ
4. ส่งเสริมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อให้การอาชีวศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตั้งแต่การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงการวิจัยกับ กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพมีกลไกนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีกลยุทธ์ ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการวิจัย สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการวิจัยเชิงนโยบายการวิจัย เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ
2. ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน
3. ส่งเสริมให้นำความรู้ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาอาชีพ จดสิทธิบัตร และพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการ เครื่องอำนวยความสะดวก และการจัดการความรู้อาชีวศึกษาทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรที่ผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างมีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของประเทศและภาคเอกชน

ภารกิจ

จัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและการอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
2. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพสู่สากล
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพให้ทั่วถึง ต่อเนื่อง เสมอภาค และเป็นธรรม
4. เป็นแกนกลางในการจัดอาชีวศึกษาและอบรมวิชาชีพ ระดับฝีมือ เทคนิคและ เทคโนโลยีของประเทศ
5. สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ

6. วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

7. ส่งเสริม/ พัฒนา ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ

การจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีสถานศึกษาในสังกัด 421 แห่งทั่วประเทศ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยจัดการเรียนการสอน 9 ประเภทวิชา มีสาขาวิชาให้เลือกเรียนมากกว่า 350 สาขาวิชา ทั้งนี้ ด้านการบริหารจัดการมีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาประจำภาค 5 ภาค ทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนางานทางด้านวิชาการ และอาชีวศึกษาจังหวัด 77 แห่ง และอาชีวศึกษาภาค 5 ภาค ทำหน้าที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการกลุ่มสถานศึกษาในระดับจังหวัด

จำนวนสถานศึกษา

1. วิทยาลัยเทคนิค 114 แห่ง
2. วิทยาลัยการอาชีพ 142 แห่ง
3. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 3 แห่ง
4. วิทยาลัยพณิชยการ 5 แห่ง
5. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง
6. วิทยาลัยสารพัดช่าง 52 แห่ง
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษา 39 แห่ง
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ 13 แห่ง
9. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 43 แห่ง
10. กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง 1 แห่ง
11. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ 3 แห่ง
12. วิทยาลัยประมง 4 แห่ง
13. สถาบันการอาชีวศึกษา 19* + 4** แห่ง

**สถาบันการอาชีวศึกษา 19 แห่งจัดตั้งขึ้น โดยรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา 161 แห่ง

จาก 19 กลุ่มจังหวัด

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 มี 10 สถานศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 มี 7 สถานศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มี 10 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มี 11 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มี 10 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มี 4 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มี 8 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 มี 6 สถานศึกษา
 และสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มี 13 สถานศึกษา

**สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร 4 แห่งจัดตั้งขึ้นโดยรวมสถานศึกษาเกษตรและประมง

ในแต่ละภูมิภาค 41 สถานศึกษา ภาคเหนือ 9 สถานศึกษา ภาคกลาง 10 สถานศึกษา
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 สถานศึกษา และภาคใต้ 12 สถานศึกษา

ประเภทวิชาที่เปิดสอน

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ
3. ประเภทวิชาศิลปกรรม
4. ประเภทวิชาคหกรรม
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
6. ประเภทวิชาประมง
7. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
8. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
9. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ประเภทวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
4. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
5. ประเภทวิชาศิลปกรรม
6. ประเภทวิชาคหกรรม
7. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
8. ประเภทวิชาประมง

ระดับหลักสูตรที่เปิดสอน

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นหลักสูตรเทียบเท่าปริญญาตรีที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูวิชาชีพ
4. หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อเนื่อง และจบการศึกษาภายใน 2 ปี
5. หลักสูตรพัฒนาอาชีพเฉพาะทาง เป็นหลักสูตรจัดรองรับผู้มีพื้นความรู้ทุกระดับการศึกษามีระยะเวลาในการเรียน 6-225 ชั่วโมง และหลักสูตร 108 อาชีพ เปิดการสอนตามวาระโอกาสต่าง ๆ มีระยะเวลาในการเรียน 1-4 ชั่วโมง

แนวคิดและและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน

ความหมายของการออกกลางคัน

การออกกลางคัน (Drop out) เป็นความสูญเปล่าทางการศึกษาหรือการด้อยประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเพราะถ้าคำนึงตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์ที่ถือว่าประสิทธิภาพเป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยป้อน (Input) กับผลผลิต (Output) ดังนั้นในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีประสิทธิภาพกิจกรรมนั้นจะต้องให้ผลตอบแทนที่มีปริมาณและคุณภาพสูงด้วยเพราะฉะนั้นตามหลักการนี้

ถ้าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาใดสามารถใช้ปัจจัยป้อนน้อยแต่ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพมากหรือสามารถผลิตนักเรียนนักศึกษาได้ตามจำนวนที่รับเข้าเรียนและเรียนจบตามหลักสูตรทุกคนไม่มีการออกกลางคันหรือไม่มีนักเรียนนักศึกษาคนใดใช้เวลาเรียนมากกว่าที่หลักสูตรกำหนดไว้ การจัดการศึกษาของสถาบันนั้นย่อมถือว่ามีประสิทธิภาพมากเช่นกัน มีนักวิชาการทางการศึกษาและผู้รู้ได้ให้ความหมายของการออกกลางคันไว้หลากหลายทัศนะดังนี้

รุ่งโรจน์อาริยะ (2552, หน้า 5) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่นักเรียนนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาแล้วต้องออกจากสถานศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเช่นลาออกเนื่องจากผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดจำหน่ายชื่อออกเพราะไม่ลงทะเบียนเรียนตามกำหนดเวลาขาดเรียนเกินกำหนดจึงพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา

วัชรินทร์ แสงมา (2551, หน้า 4) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่ผู้เรียนเข้ามาเรียนในสถานศึกษาแล้วต้องออกก่อนสำเร็จการศึกษาด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งได้แก่การลาออกไม่ลงทะเบียนเรียนหรือผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

สุรชาติ กองธรรม (2549, หน้า 5) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่นักเรียน นักศึกษาต้องออกจากสถานศึกษาในขณะที่ยังไม่จบการศึกษาตามหลักสูตร

ชัยมงคล จำรูญ (2548, หน้า 19) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่ผู้เรียนต้องออกจากสถานศึกษา ก่อนการเรียนจบตามที่หลักสูตรกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกจากสถานศึกษา หรือหยุดเรียนก่อนครบเวลาเรียนซึ่งไม่ใช่สาเหตุอันสืบเนื่องมาจากการย้ายที่เรียน

กุมริน บุญทวี (2548, หน้า 7) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่นักเรียน นักศึกษาหยุดเรียนในกระบวนการเรียนการสอนก่อนที่จะจบหลักสูตรเช่นเข้าเรียนแล้วหยุดเป็นช่วง ๆ จนกระทั่งมีเวลาเรียนไม่พอหรือเข้าเรียนระยะหนึ่งแล้วหยุดเรียนไปเลยหรือเข้าเรียนแล้วไม่เข้ารับการประเมินผลเป็นต้น

สุรศักดิ์ คติพงษ์ธาดา (2548, หน้า 20) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่นักเรียน นักศึกษาต้องออกจากสถานศึกษาในระหว่างที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาไม่ว่าจะเป็นกรณีโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

นฤมล พิงกิจ (2546, หน้า 11) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่ผู้เรียนต้องออกจากระบบของสถานศึกษาด้วยสาเหตุใดก็ตามก่อนที่จะเรียนสำเร็จตามหลักสูตร

รอฮานี ดอหะ (2546, หน้า 23) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่นักเรียน นักศึกษาต้องออกจากระบบสถานศึกษา ก่อนเรียนจบตามหลักสูตรกำหนดไม่ว่าจะเป็นกรณีตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

โกศล ศรีสุพรรณ (2546, หน้า 8) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่ผู้เรียนออกจากสถานศึกษาก่อนจบหลักสูตร โดยไม่ได้ไปเรียนต่อที่อื่นซึ่งมีลักษณะสองประการได้แก่ ออกก่อนสิ้นปีการศึกษาหรือเป็นลักษณะการออกระหว่างเรียนกับออกจากสถานศึกษาตอนสิ้นปี การศึกษาเมื่อจบหลักสูตรในระดับชั้นใดชั้นหนึ่งแต่ไม่ครบทุกชั้น

สุภาพร เหมอมรไพบุลย์ (2545, หน้า 12) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่ผู้เรียนต้องออกจากสถานศึกษาก่อนจบหลักสูตรตามที่กำหนดโดยเฉพาะการออกจากสถานศึกษาในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2544, หน้า 75) กล่าวว่า การออกกลางคันหมายถึงการที่ผู้เรียนหยุดการเรียนออกไปก่อนที่จะครบตามเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนด

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับแนวคิดและความหมายของการออกกลางคันพอสรุปได้ว่าการออกกลางคันเป็นสภาพที่นักเรียนนักศึกษาได้เข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นระยะเวลาหนึ่งแต่ไม่สามารถเรียนจบได้ตามระยะเวลาหรือครบถ้วนตามที่หลักสูตรแต่ละระดับกำหนดไว้

สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา

การออกกลางคัน (Drop out) เป็นสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยสาเหตุที่หลากหลายตามข้อมูลพื้นฐานของแต่ละระดับการศึกษาหรือประเภทของการจัดการศึกษาแต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุใดก็ตามล้วนแล้วแต่มีผลต่อความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนของชาติจะต้องเร่งดำเนินการศึกษาหาสาเหตุและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดลงให้มากที่สุดหรือหมดไปสำหรับสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลของสถานศึกษาตลอดจนผลงานของนักวิชาการต่างๆ จึงได้สรุปสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาประกอบด้วยปัจจัยด้านสถานศึกษาด้านครูผู้สอนด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษาและด้านสภาพครอบครัวมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

สาเหตุด้านสถานศึกษา

สถานศึกษานั้นเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอนประเด็นที่ควรพิจารณาสำหรับสถานศึกษาก็คืออาคารสถานที่ตัวอาคารจะต้องมีโครงสร้างแข็งแรงปลอดภัยมีห้องสุขาเพียงพอเป็นสัดส่วนปราศจากสิ่งเป็นอันตรายต่ออาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีสภาพห้องเรียนที่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนมีบรรยากาศในชั้นเรียนและนอกห้องเรียนที่ดี มีการบริการน้ำดื่มที่สะอาดมีสถานที่พักผ่อนและสภาพแวดล้อมที่ดีนอกจากนี้ต้องพิจารณาด้านสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาที่สอนหรือฝึกอบรมด้านวิชาชีพจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ

สำหรับฝึกทักษะทางด้านสาขาวิชาชีพที่สอดคล้องอย่างเหมาะสมให้กับนักเรียน นักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการที่เพียงพอสำหรับการฝึกทักษะความชำนาญในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาพบว่า มีบุคคลและหน่วยงานที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานศึกษาดังนี้

ไพฑูรย์สินลาร์ตัน (2543, หน้า 45-46) อธิบายไว้ว่าสถานศึกษามีอิทธิพลที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพค่านิยมและความรู้สึกต่อสถานศึกษาในลักษณะต่าง ๆ เช่น

1. การเข้าเรียนในสถานศึกษานั้นๆ มีผลต่อชีวิตนักเรียนนักศึกษาอย่างมาก
2. การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและค่านิยมของนักเรียนนักศึกษาแตกต่างกันไปตามลักษณะสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
3. การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและค่านิยมต่างๆ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานเดิมของนักเรียนนักศึกษาด้วย

4. การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและค่านิยมเกิดขึ้นทุกชั้นปีจนจบการศึกษา

ประยูรศรี มณีศรี (2532, หน้า 166-172) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อปัจจัยสาเหตุหรือมีอิทธิพลต่อการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์สังคมและสติปัญญาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จทางการศึกษาสถานศึกษาและครูผู้สอนตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงควรกระทำดังนี้

1. การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์

นักเรียนนักศึกษาจะมีพัฒนาการทางอารมณ์มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและสิ่งแวดล้อมผู้เรียนบางคนอาจจะเกิดการคับข้องใจไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาได้เกิดอารมณ์ต่างๆขึ้นทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนส่งผลให้เกิดความท้อถอยเบื่อหน่ายหมดกำลังใจครูและผู้เกี่ยวข้องจะต้องปรับปรุงหรือจัดสิ่งต่างๆดังกล่าวที่ไม่ดีแก่ตัวนักเรียนนักศึกษาให้หมดไปโดยนำจิตวิทยาพัฒนาการเข้าช่วยให้นักเรียนนักศึกษามีพัฒนาการทางอารมณ์ไปในทางที่ดีงามเช่น

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องวางตัวให้เป็นทีพึ่งของนักเรียนนักศึกษาและเปรียบเหมือนตัวแทนของพ่อแม่ผู้ปกครอง

1.2 ครูผู้สอนต้องสร้างสิ่งเร้าให้นักเรียนนักศึกษาเกิดความสุขใจในการเรียนเกิดความมานะพยายามที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

1.3 สถานศึกษาต้องไม่มีกฎระเบียบที่หยาบหยาบมากเกินไปพิจารณาตามหลักการและดำเนินการตามทางสายกลางในขั้นแรก

1.4 สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่ดีพร้อมทั้งกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยให้นักเรียนนักศึกษาได้สนุกสนานเพลิดเพลินมีชีวิตชีวาสดชื่นร่าเริงมีความผูกพันกับสถานศึกษาและความสนใจในการเรียนรู้

2. การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

สถานศึกษาเป็นสถาบันสังคมแห่งแรกที่นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมแต่จะปรับตัวได้หรือไม่ได้ก็ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาพร้อมทั้งบทบาทของครูผู้สอนสถานศึกษาจึงควรมีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมให้ถูกต้องเช่น

2.1 การมอบหมายหรือแบ่งงานให้นักเรียนนักศึกษาทำร่วมกันเป็นหมู่คณะเพื่อจะได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นรู้จักการเสียสละเพื่อส่วนรวมรักพวกพ้องเปิดโอกาสให้เลือกสมาชิกของหมู่คณะตามความพอใจ

2.2 ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดียอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนมีอิทธิพลมากในช่วงวัยรุ่นจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการอย่างถูกต้องเหมาะสม

3. การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

สถานศึกษาเป็นแหล่งรวมวิทยากรต่างๆสำหรับนักเรียนนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติหรือเป็นแหล่งพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตให้มากที่สุดจึงควรคำนึงถึงการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนี้

3.1 ความเหมาะสมของเนื้อหาและโครงสร้างหลักสูตร

3.2 วิธีการจัดการเรียนการสอนและการปกครองที่ถูกต้องหรือครูผู้สอนจะต้องเป็นครูที่มีสมรรถนะในการเป็นครูเช่น

3.2.1 สามารถทำการสอนได้อย่างดีโดยรู้จัก

3.2.1.1 หลักจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน

3.2.1.2 วางแผนสำหรับการเรียนการสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน

3.2.1.3 วิธีสอนแบบต่าง ๆ และใช้ได้เหมาะสม

3.2.1.4 แบบทดสอบต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน

3.3 สามารถอบรมแนะแนวและปกครองได้เป็นอย่างดีโดยรู้จัก

3.3.1 หลักการที่ว่าถ้าสร้างคุณธรรมและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ประจำตัวได้แล้วย่อมจะปกครองตัวเองได้

3.3.2 ใช้หลักการวิธีการของการแนะแนวและการอบรม

3.3.3 ใช้ผลของการวิจัยให้เป็นประโยชน์ในการอบรม

3.4 สามารถทำกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีโดยรู้จัก

3.4.1 ความสำคัญของกิจกรรมในหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการ
เรียนการสอนตามที่เหมาะสม

3.4.2 หน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นด้วยความเต็มใจ

3.4.3 รักษาสัมพันธภาพอันดีกับผู้ร่วมงานทั้งปวง

3.5 สามารถสร้างสัมพันธภาพและร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดีโดยรู้จัก

3.5.1 วางตนให้เหมาะสมกับที่เป็นครู

3.5.2 ช่วยเหลือปรับปรุงชุมชนตามความเหมาะสม

3.5.3 บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชนตามที่เห็นเหมาะสม

3.6 สามารถเป็นครูผู้สอนระดับอาชีพโดยรู้จัก

3.6.1 เพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพโดยการเรียนการพูดการศึกษาค้นคว้าที่เป็น
ความรู้เกี่ยวกับวิชาการ

3.6.2 เป็นสมาชิกที่ดีของสมาคมทางวิชาการที่เหมาะสม

3.6.3 ยึดถือขนบธรรมเนียมของผู้เป็นครูอย่างเคร่งครัด

3.6.4 ส่งเสริมตัวเองให้ก้าวหน้าในทางวิชาการศึกษาอยู่เสมอ

3.6.5 ดูแลช่วยเหลือแนะนำบุคคลที่เข้ามาเป็นครูใหม่ ๆ หรือผู้ที่มาฝึกสอน

ในสถานศึกษาของตน

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับสาเหตุด้านสถานศึกษาพอสรุปได้ว่าสถานศึกษาเป็น
หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาฝึกอบรมและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
นักศึกษาการบริหารจัดการจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในหลายด้านเช่นอาคารสถานที่
เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี
ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง แหล่งเรียนรู้รวมทั้งการจัดครูผู้สอนบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษา
บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

สาเหตุด้านครูผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนหรือครูเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอน
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการเตรียมการสอนของครูจึงมีความสำคัญยิ่งอาจสรุปประโยชน์ของ
การเตรียมการสอนได้ดังนี้การเตรียมการสอนที่ดีจะก่อให้เกิดความมั่นใจในการสอนถ้าหากอาจารย์
ผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาวิธีการสอนตลอดจนบุคลิกภาพ
ของอาจารย์ผู้สอนฉะนั้นจึงเป็นการสร้างความมั่นใจในการสอนให้เกิดขึ้น

อนีกกุลกริแสง (2522, หน้า 21) กล่าวว่าลักษณะและพัฒนาการของนักเรียน นักศึกษา ครูจะต้องเข้าใจเป็นอย่างดีทั้งในด้านพื้นฐานความรู้ความสามารถทั่วไปข้อบกพร่องส่วนตัว ความสามารถเฉพาะตนเพราะสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนและวิธีการเรียนรู้ ของนักเรียน นักศึกษาเป็นอย่างมากความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาจะช่วยให้ครู สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนการสอนได้อย่างเหมาะสมทั้งในด้านการเลือกความมุ่งหมายและ กระบวนการสอนนักเรียน นักศึกษาจะมีความแตกต่างกันหลายด้านทั้งเพศวัยสติปัญญาพื้นฐาน พื้นฐานทางครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาอย่างมากผู้สอนจะต้องสามารถพิจารณาได้ว่านักเรียน นักศึกษามีความแตกต่างด้านใดบ้าง

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538, หน้า 11-12) กล่าวว่า การเตรียมการสอนที่ดีทำให้การสอน ราบรื่นถูกต้องและไม่สับสนแม้ว่าการสอนจะเป็นเรื่องที่ยุ่งยากสับสนและมีตัวแปรต่าง ๆ มาก ก็ตามแต่ถ้าหากมีการเตรียมการสอนให้เป็นระบบก็จะลดความสับสนลงได้ นำไปสู่จุดหมาย ปลายทางได้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้และจะช่วยให้มีการวางแผนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษามีความสนใจชื่นชมยินดีมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในตัวครูมากขึ้นซึ่งจะทำให้การเรียน การสอนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538, หน้า 13-14) แต่อย่างไรก็ตามในการเรียนการสอนที่ดำเนินไปนั้น อาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้สอนได้ซึ่งอาจจำแนกลักษณะของปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้สอนดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่แจ่มแจ้งของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรผู้สอนต้องมีความรู้ในเรื่อง ที่จะสอนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถแยกแยะเกี่ยวกับรายละเอียดได้เมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ ปัญหา คือครูมีความรู้น้อยจะทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นในตัวเองและนักศึกษาเองก็ขาดความเชื่อมั่น ในตัวครูเช่นกัน

2. ผู้สอนไม่มีความตั้งใจสอนและไม่มีการพัฒนาความรู้ของตนปัญหาในด้านนี้เกิดขึ้น ได้เสมอเมื่อครูเองไม่ได้ตั้งใจจะเป็นครูตั้งแต่เริ่มแรกครูขาดความตั้งใจสอนครูขาดการเตรียมตัว ในการสอน

3. ผู้สอนขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสอนสอนเร็วเกินไปวิธีสอนไม่น่าสนใจ ปัญหาในด้านนี้จะเกิดขึ้นมากสำหรับครูที่จบมาใหม่ๆแต่ถ้าหากมีความตั้งใจอย่างจริงจังพยายามศึกษา จากครูที่มีความรู้และความชำนาญก็จะช่วยได้มากประการสำคัญถ้าหน่วยงานนั้นจัดปฐมนิเทศหรือ มีการอบรมให้ความรู้กับครูใหม่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้ดียิ่งขึ้น

Wotruba and Wrigth (1975, pp. 653-661) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินการสอน ของอาจารย์กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือผู้บริหารอาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยซานดิเอโก แคน

บริหารธุรกิจผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีความสำคัญได้แก่

1. มีความรู้กว้างขวางถูกต้องทันสมัยและรู้อย่างแท้จริง
2. มีความสนใจและอยากจะสอน
3. ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา
4. กระตือรือร้นในวิชาที่สอน
5. อธิบายเข้าใจง่ายยกตัวอย่างชัดเจน
6. ส่งเสริมความคิดให้มีความคิดเห็น
7. ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม
8. ช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนพอสรุปได้ว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสัมฤทธิ์สูงสุดจากการที่อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนที่ดีก็จะก่อให้เกิดความมั่นใจในการสอนถ้าหากอาจารย์ผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาวิธีการสอนตลอดจนบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน ฉะนั้น จึงเป็นการสร้างความความมั่นใจในการสอนให้เกิดขึ้นแต่ก็อาจจะมีปัญหาบางประการที่อาจจะทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอันเนื่องมาจากปัญหาเกี่ยวกับความไม่แจ่มแจ้งของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรผู้สอนไม่มีความตั้งใจสอนและไม่มีการพัฒนาความรู้ของตนผู้สอนขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสอนผู้สอนไม่ได้พิจารณาว่านักศึกษามีความแตกต่างด้านใดบ้างจึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งอาจจะทำให้เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนิสิตได้ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงควรวางแผนการเรียนการสอนตรวจสอบปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

สาเหตุด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

หลักสูตรเป็นเอกสารรวบรวมมวลประสบการณ์ต่างๆ แผนงาน โครงการ เนื้อหาสาระและ กิจกรรมตลอดจนวิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ที่จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเจตคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ที่กำหนดมีบุคคลและนักวิชาการที่ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 11-12) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึงเครื่องชี้หน้ทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนซึ่งครูจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกันหลักสูตรจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาและเป็นเครื่องมือชี้ถึงความเจริญ

ของชาติถ้าประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพคนในประเทศนั้นก็ย่อมมีความรู้ และศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่

เมธี ปิณฑานานนท์ (2543, หน้า 60) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึงผลรวมของสถานศึกษา ที่ได้วางแผนและจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบเพื่อช่วยให้เกิดมีปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบ การสอนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้และการเรียนรู้ นั้น จำเป็นจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

อัมรา เล็กเริงสินธุ์ (2547, หน้า 8-9) อธิบายว่าหลักสูตรหมายถึงเอกสารที่บรรจุแผนงาน หรือโครงการและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุขโดยที่แผนงานหรือโครงการนั้น ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สมบูรณ์ คือ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนมีการกำหนดเนื้อหาสาระประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนมีแนวทาง การดำเนินงานที่เป็นระบบระเบียบมีการทำแผนงานและโครงการนั้นปฏิบัติในสถาบันการศึกษา จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนสามารถวัดผลประเมินผลการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนได้

Carroll (1963 อ้างถึงใน สุรางค์ ใ้วตระกูล, 2552, หน้า 13) กล่าวว่าการสอนที่มี ประสิทธิภาพไม่ได้ขึ้นกับการสอนของครูเท่านั้นแต่ขึ้นกับผู้เรียนด้วยคุณลักษณะของผู้เรียน มีส่วนให้เรียนรู้ในอัตราความเร็วแตกต่างกันด้วยคือ

1. ความถนัด (Aptitude) ความสามารถของผู้เรียนที่จะเรียนรู้
2. ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่ครูสอน (Ability to understand Instruction)
3. ความพยายาม (Perseverance) สำหรับการเรียนรู้ซึ่งมาจากแรงจูงใจที่จะเรียนรู้
4. การมีโอกาสดูแลเวลาในการเรียนรู้สิ่งที่ครูสอนโดยคำนึงถึงความสามารถและ ความถนัดของผู้เรียน

Brophy (1992 อ้างถึงใน อุทัยลือสกุล, 2553, หน้า 14) นักจิตวิทยาการศึกษาที่ได้ทำ การวิจัยเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ได้ให้ความหมายของการเป็นครูที่ดีและมีประสิทธิภาพว่า เป็นครูที่สามารถสอนให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ดังนั้นครูที่สามารถสอนอย่างมีประสิทธิภาพหมายถึงการสอนของครูสามารถ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของทุกคน

สรุปได้ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนมีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนของ ผู้เรียนเพราะหลักสูตรได้รวมจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับเนื้อหาสาระและประสบการณ์

ทั้งหลายของผู้เรียนเข้าใจด้วยกันหลักสูตรจึงเป็นรากฐานของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะมีผลให้นักศึกษาได้รับความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดี

สาเหตุด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา

สาเหตุด้านส่วนตัวของนักศึกษาเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวกับร่างกายจิตใจอารมณ์ สังคมสติปัญญาค่านิยมเจตคติพฤติกรรมความสัมพันธ์ทางสังคมพื้นฐานความรู้ครอบครัว บุคลิกภาพเป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะแสดงออกในช่วงวัยรุ่นหรือช่วงของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงหรือเป็นกระบวนการในการพัฒนาจากความเป็นเด็กไปสู่ ความเป็นผู้ใหญ่ (ชัยมงคลจรรยา, 2548, หน้า 34) ไม่ต้องการให้มีการบังคับควบคุมแต่ต้องการ อิสรภาพ ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญนี้เพราะนักศึกษาเป็นองค์ประกอบ สำคัญของระบบการศึกษาเพราะถ้าขาดนักศึกษาการเรียนการสอนก็จะไม่เกิดขึ้นการศึกษาข้อมูล ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สถานศึกษาและครูผู้สอนจึงควรศึกษาข้อมูลส่วนตัวในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนเช่นสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจสังคมความต้องการความสนใจและความมุ่งหวังต่อสาขาวิชาที่เรียนปัญหาเกี่ยวกับ ตัวผู้เรียนความพร้อมในการเรียนรู้ปัญหาสุขภาพจิตสภาพแวดล้อมเนื้อหาวิชายากเกินไปการปรับตัว เข้ากับสภาพการเรียนใหม่ไม่ได้แบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสมขาดความพยายามขาดความตั้งใจใน การเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไปปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ไม่ได้และความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการวางแผนจัดการเรียนการสอนเพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจส่งผล ให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ไม่ดีจะเป็นปัญหาทำให้การเรียนการสอนไม่สัมฤทธิ์ผลและส่งผลให้ เป็นสาเหตุการออกกลางคันได้อย่างไรก็ตามการที่นักศึกษาออกกลางคันอาจจะไม่ได้มาจากสาเหตุ ใดสาเหตุหนึ่งแต่อาจมีองค์ประกอบอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องได้แก่

ความรับผิดชอบต่อตนเอง

ความรับผิดชอบหมายถึงการยอมรับผลการกระทำของตนเองและการสามารถควบคุม ตนเองได้โดยไม่กระทำในสิ่งที่จะเกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นรวมทั้งมีการตั้งเห็นหรือสามารถ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนที่จะมีต่อตนเองและผู้อื่นด้วยถ้านักศึกษา ผู้ซึ่งมี ความประพฤติดีพยายามศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามที่ได้ตั้งใจไว้ประพฤติตนอยู่ใน ระเบียบวินัยไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่นยอมรับผลจากการกระทำของตนเองทั้งที่ดี หรือที่ไปทำผิดพลาดไปและรู้สึกนึกคิดได้ว่าการกระทำใดผิดหรือถูกหากรู้ว่าการกระทำใดผิด ก็ไม่ประพฤติปฏิบัติอีกและประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ถูกต้องอยู่เสมอจึงจัดได้ว่าเป็นบุคคลที่มี ความรับผิดชอบ

สุขภาพ

ความบกพร่องทางร่างกายไม่ว่าจะเกิดจากกรณีใดเช่นร่างกายพิการ โรคภัยไข้เจ็บหรือ สิ่งที่ได้รับจากบรรพบุรุษทำให้นักศึกษาคิดมากไม่สบายใจและเกิดปมด้อยจึงเป็นสาเหตุสำคัญ อย่างหนึ่งที่มีผลทำให้นักศึกษากระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและถ้าความรู้สึกนี้ สะสมเป็นเวลานานอาจนำไปสู่ความบกพร่องทางจิตได้ดังนั้นจึงควรแก้ปัญหาด้วยการตรวจ สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปก่อนแล้วจึงมาหาสาเหตุของปัญหาทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นว่ามาจาก ตัวนักศึกษาหรือมาจากครอบครัวและอะไร คือ สาเหตุที่แท้จริงปัญหาพฤติกรรมของนักศึกษา บางคนอาจส่งไปพบแพทย์เพื่อให้แก้ไขเป็นกรณีพิเศษ

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ครอบครัวหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกันทางอารมณ์และจิตใจ มีการดำเนินชีวิต ร่วมกันรวมทั้งมีการพึ่งพากันทางสังคมและเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กันทางกฎหมายหรือทางสายเลือด ดังนั้นครอบครัวจะสมบูรณ์ได้ถ้าสมาชิกทุกคนสามารถทำหน้าที่ของตนและมีความผูกพันระหว่าง กันได้อย่างเต็มที่จากความผูกพันภายในครอบครัวที่ดีจะเป็นพื้นฐานขั้นสูงของครอบครัวที่จะส่งผล ต่อสังคมโดยสมาชิกภายในครอบครัวที่มีความรักความผูกพันต่อกันมีการช่วยเหลือห่วงใยต่อกัน จึงก่อให้เกิดความสุขภายในครอบครัวและเป็นพื้นฐานทางอารมณ์ที่ดีแก่สมาชิกโดยเฉพาะบุตร จะมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามวัยสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นรู้จักการช่วยเหลือดูแล ผู้ที่อ่อนแอกว่าและร่วมรับผิดชอบกิจกรรมในครอบครัวตลอดจนการอยู่ในโอวาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองและสามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม

ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางความรู้ทัศนคติบุคลิกภาพและ คุณธรรมของนักเรียนนักศึกษาทั้งนี้เนื่องจากต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในสถานศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้า กับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษาบางคนที่คบเพื่อนดีเพื่อนจะช่วยสนับสนุนและ ประคับประคองให้ประพฤติดีงามตามความคาดหวังของสังคมไปด้วยแต่นักเรียน นักศึกษาบางคน ที่โชคร้ายคบกับเพื่อนที่ไม่ดีเพื่อนก็จะชักนำเข้าไปสู่ความตกต่ำและล้มเหลวด้วยกันนอกจากนี้ เจียรนัย ทรงชัยกุล (2543, หน้า 236) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนไว้ว่า เพื่อนเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาออกกลางคันเพื่อนมีหลายประเภทถ้านักเรียน นักศึกษาคบเพื่อนที่จะชักนำไปทางที่ดีก็จะส่งผลไปทางที่ดีด้วยแต่ถ้าคบเพื่อนที่ไม่ดีแล้วมักจะ ชักนำไปในการเที่ยวเตร่หาความสนุกสนานซึ่งจะเป็นปัจจัยสาเหตุทำให้นักเรียน นักศึกษาออก กลางคันดังนี้

1. เพื่อนเสเพลเพื่อนจะชักชวนกันไปหมกมุ่นกับอบายมุขเที่ยวเตร่ตามสถานที่บันเทิง ดิถยาเสพติดเล่นการพนันติดเกมสล็อตอินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนนักศึกษาไม่มีเวลาเรียนหนังสือหรือมีเวลาแต่เรียนไม่รู้เรื่องไม่มีสมาธิจึงเป็นเหตุให้นักเรียนนักศึกษาออกกลางคัน

2. เพื่อนเกเรเพื่อนอาจจะร่วมมือกันรังแกเพื่อนนักเรียนนักศึกษาด้วยกันจึงถูกทางสถานศึกษาทำโทษคาดโทษไว้หรืออาจถูกเพื่อนในสถานศึกษาที่โตกว่าคอยรังแกบังคับไม่ให้ไปสถานศึกษาบ้างโดยข่มขู่หรือลอบทำร้ายร่างกายทำให้ไม่กล้าไปเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันที่เกี่ยวข้องกับด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 10-23)

1. การย้ายสถานศึกษาประเด็นการย้ายมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาเพราะการย้ายสถานศึกษาทำให้ขาดประสบการณ์ในสถานศึกษาใหม่ขาดกลุ่มเพื่อนที่จะคอยช่วยเหลือทั้งในเรื่องการเรียนการให้กำลังใจการปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ที่ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเรียนและการที่ผลการเรียนถูกกระทบกระเทือนก็จะส่งผลกระทบต่อความเบื่อหน่ายต่อการเรียน และเป็นสาเหตุของการออกกลางคันได้นอกจากนี้การย้ายสถานศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับ ผลการเรียนที่ต่ำลงของนักเรียนนักศึกษาเนื่องจากต้องอยู่ห่างไกลพ่อแม่ผู้ปกครองทำให้ไม่สามารถควบคุมดูแลได้อย่างใกล้ชิด

2. เพศมีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาเพศหญิงที่ออกกลางคันมากกว่า เพศชายในสถานศึกษาเนื่องจากการตั้งครรภ์และเพื่อการแต่งงานมีครอบครัว

3. การถูกลงโทษมักจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นเช่น ไม่ทำงาน ไม่ทำการบ้าน การทำผิดระเบียบวินัยของสถานศึกษาการขาดเรียนการทะเลาะวิวาทการติดยาเสพติดชู้สาว การถูกทำโทษมีผลต่อจิตใจนักเรียนนักศึกษาและส่งผลต่อการออกกลางคันในที่สุด

4. สถิติปัญญามีผลโดยตรงต่อผลการเรียนการที่บุคคลมีความแตกต่างกันสติปัญญาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลนักเรียนนักศึกษาที่มีสติปัญญาดีสามารถเล่าเรียนได้ดีกว่านักเรียนนักศึกษาที่มีสติปัญญาไม่ค่อยดี ดังนั้น สติปัญญาจึงส่งผลต่อการออกกลางคัน

5. การเบื่อหน่ายต่อการเรียนนักเรียนนักศึกษาที่เบื่อหน่ายต่อการเรียนจะมีอัตราเสี่ยงในการออกกลางคันเพราะการเบื่อหน่ายต่อการเรียนเป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนและนำไปสู่การออกกลางคัน

6. สาเหตุด้านสถานศึกษามักจะมุ่งไปที่พฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาเป็นความประพฤติ ความตั้งใจความสนใจทัศนคติต่อการเรียนผลการเรียนต่ำและการตกซ้ำชั้นจะมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคัน

7. การสนับสนุนทางบ้านนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากทางบ้านจะออกกลางคันน้อยกว่านักเรียนนักศึกษาที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางบ้านและการสนับสนุนทางบ้านมีผลต่อการเรียนของนักเรียนนักศึกษาด้วย

8. การขาดเรียนมีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุนักเรียนนักศึกษามาเรียนมากทำให้การออกกลางคันน้อยและถ้านักเรียนนักศึกษามาเรียนน้อยมีความเสี่ยงในการออกกลางคันมากพฤติกรรมขาดเรียนมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาและความน่าสนใจของกิจกรรมในชั้นเรียน การหนีเรียนถือเป็นสาเหตุการออกกลางคันด้วยเช่นกัน เพราะทำให้เวลาเรียนไม่เพียงพอ

9. พฤติกรรมเบี่ยงเบนนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมใช้สารเสพติดพฤติกรรมเสี่ยง เสื่อมเสียในเรื่องต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับสาเหตุด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษาพอสรุปได้ว่า นักเรียน นักศึกษาเป็นส่วนสำคัญของระบบการเรียนการสอนถ้าไม่มีนักเรียน นักศึกษาการเรียนการสอนก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้นักเรียน นักศึกษาจะต้องมีความพร้อมที่จะรับการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า การออกกลางคันมีสาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษาเป็นสำคัญอันเป็นผลมาจากปัญหาทางการศึกษาเล่าเรียนด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมสติปัญญาสภาพแวดล้อมทั่วไปพฤติกรรมเบี่ยงเบนการคบเพื่อนการย้ายสถานศึกษาการถูกทำโทษการเสพยาเสพติดสภาพครอบครัวที่ส่งผลต่อตัวนักเรียน นักศึกษาและพื้นฐานความรู้เดิมที่มีน้อยทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนส่งผลให้ขาดเรียนบ่อย และผลสุดท้ายต้องออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะเรียนจบครบตามที่หลักสูตรกำหนด

สาเหตุด้านสภาพครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและลูกครอบครัวไทยเป็นสถาบันที่สมาชิกภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดลักษณะของครอบครัวจะสะท้อนให้เห็นในเชิงสังคมวัฒนธรรมประเพณีขนบธรรมเนียมต่างๆและจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคมซึ่งจะทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม จากอดีตจนถึงปัจจุบันครอบครัวเป็นสังคมแรกของมนุษย์ที่จะขัดเกลาอบรมบ่มนิสัยบุตรหลาน ด้วยการให้การเรียนรู้ทุกรูปแบบเพื่อเตรียมตัวที่จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในอนาคตครอบครัวที่สมบูรณ์จะประกอบด้วยพ่อแม่ลูกและจะต้องอยู่ร่วมกันมีความสัมพันธ์กันพ่อแม่จะต้องดูแลเลี้ยงดูลูกอบรมสั่งสอนแนะนำให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้การศึกษาด้านฐานะและเศรษฐกิจ นักเรียน นักศึกษาที่มาจากรอบครัวที่มีความสมบูรณ์มักจะไม่ค่อยมีปัญหา แต่ถ้าครอบครัวใดไม่สมบูรณ์เช่นพ่อแม่แยกกันอยู่หรือเสียชีวิตสภาพหย่าร้างพ่อแม่มีภรรยาใหม่หรือแม่สามีใหม่ลูกไม่ได้อยู่ด้วยกันครอบครัวฐานะไม่ดีรายได้น้อยหรือประสบภัยธรรมชาติเป็นต้นครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งเพราะ

นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ร่วมกันกับครอบครัวซึ่งซับซ้อนพฤติกรรมส่วนบุคคลมาจากคนในครอบครัวดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำถ้าพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความรักความเข้าใจซึ่งกันและกันละเว้นการทะเลาะกันรวมทั้งการแยกกันอยู่หรือการหย่าร้างซึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจความรู้สึกพฤติกรรมและเป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาได้ทั้งนี้ก็มีนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับครอบครัวไว้ดังนี้

ธีรารัง อุดมไพจิตรกุล (2544, หน้า 66) ให้ความหมายว่าครอบครัวหมายถึงสถาบันทางสังคมซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุดแต่มีความผูกพันแนบแน่นทางสายโลหิตแม้จะมีการแยกครอบครัวแต่ความผูกพันทางญาติยังมีอยู่ทั้งนี้เพราะปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในฐานะสามีภรรยาพ่อแม่กับลูกพิตกับน้องมาจากพื้นฐานของความรักและปรารถนาดีต่อกัน โดยตามธรรมชาติ

ชาญสุข เสวบัณฑิต (2546, หน้า 37-38) กล่าวว่าพ่อแม่เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียน นักศึกษามากกว่าคนอื่นในครอบครัวถ้าพ่อแม่มีความสัมพันธ์แนบแน่นลึกซึ้งซึ่งมีการอบรมเลี้ยงดูให้ความรักความอบอุ่นและเป็นตัวอย่างที่เหมาะสมนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญต่อเด็กอย่างยิ่ง

บรรจง โอพาร์ (2546, หน้า 25) อธิบายไว้ว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและครอบครัวมีผลต่อการออกกลางคันของผู้เรียนเป็นอย่างมากเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและครอบครัวของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันย่อมจะส่งผลต่อพื้นฐานทางด้านจิตใจดังนั้นถ้าสภาพเศรษฐกิจและครอบครัวมีความมั่นคงจะเป็นแรงสนับสนุนในการศึกษาต่อและแก้ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนได้

ชัยมงคล จำรูญ (2548, หน้า 25) ได้อธิบายไว้ว่าครอบครัวที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือครอบครัวเดียวที่อยู่กันเฉพาะเช่นแม่กับลูกหรือพ่อกับลูกเป็นต้นครอบครัวที่อยู่ในภาวะเสี่ยงจากการที่พ่อแม่แยกกันอยู่หรือพ่อแม่ทิ้งลูกให้อยู่กับญาติผู้สูงอายุสภาพครอบครัวยากจนพ่อแม่มีการศึกษาน้อยนอกจากนี้ปัญหาภายในครอบครัวเช่นเด็กเรียนไม่เก่งเกเรติดยาเสพติดก็เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาด้วยเช่นกัน

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2548, หน้า 106) อธิบายว่าครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานและเป็นสถาบันแรกในประวัติศาสตร์และเป็นการวิวัฒนาการของมนุษยชนกลุ่มชนที่ประกอบเป็นสมาชิกของครอบครัวนั้นเป็นกลุ่มปฐมภูมิ (Primary group) ซึ่งแต่ละคนจะมีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นเกี่ยวโยงซึ่งกันและกันประจวบคาสายใยแมงมุมครอบครัวจะประกอบด้วยบุคคลต่างเพศตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีความสัมพันธ์ทางเพศซึ่งกันและกันมีข้อผูกพันที่จะทำให้ความสัมพันธ์ทางเพศที่มีต่อกันนั้นเป็นไปด้วยความแน่นอนและมีระยะเวลายาวนานพอที่จะทำให้เกิดมีบุตรด้วยกัน

แทนคุณ จิตต์อิสระ (2550, หน้า 27) ได้อธิบายไว้ว่าครอบครัวมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนมากที่สุดบุคคลในครอบครัวต้องมีความรักความเข้าใจต่อกันพฤติกรรม การเอาใจใส่ความรับผิดชอบการเห็นคุณค่าและการเคารพนับถือกันเป็นส่วนประกอบที่สำคัญและ

การที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรจะทำให้บุตรไม่สนิทสนมกันเท่าที่ควรความห่างเหินกันทำให้บุตรรู้สึกแตกแยกและเอาแต่ใจตนเองจนกลายเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเช่นการหนีเรียน ทะเลาะวิวาทและต้องย้ายสถานศึกษาในที่สุด

สรุปได้ว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญเพราะครอบครัวเป็นแหล่งที่หล่อหลอมและ พัฒนาจริยธรรมค่านิยมและบุคลิกลักษณะของนักเรียน นักศึกษาการที่ครอบครัวจะสามารถทำหน้าที่ เกื้อหนุนส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมีพลังสร้างสรรค์เป็นครอบครัว ที่สมบูรณ์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยสื่อสัมพันธ์เชื่อมโยงสมาชิกทุกคนในครอบครัวให้ได้มีโอกาส พุดคุยกันสอบถามเข้าใจความเป็นอยู่ของกันและกันในบรรยากาศที่ผ่อนคลายมีความสบายใจ ซึ่งปัญหาของนักเรียน นักศึกษาที่มีสาเหตุมาจากครอบครัวมีหลายองค์ประกอบด้วยกันเช่นพ่อแม่ มีฐานะยากจนไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนลูกหรือร่ำรวยมากเกินไปเลี้ยงดูลูกด้วยการให้เงิน ตามใจ อย่างไม่เหมาะสม เกิดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอาจจะมีพฤติกรรมไปในทางที่ผิดพ่อแม่เอาใจใส่มากเกินไป บังคับให้ทำตามคำสั่งอยู่เสมอสมาชิกในครอบครัวมีความรู้สึกไม่ได้รับความอบอุ่นอย่างเพียงพอ กำหนดระเบียบเคร่งครัดเกินไปหรือปล่อยปละละเลยไม่สนใจและไม่สนับสนุนให้ศึกษาเล่าเรียน เพราะฉะนั้นปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่จะส่งผลให้การเรียนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควรและ อาจจะเป็นสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาได้อย่างมากทีเดียว

สาเหตุด้านสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนในด้านการเรียนการสอน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบหรือปัจจัยที่แสดง ถึงศักยภาพของสถานศึกษาสามารถแบ่งออกได้ 2 ลักษณะคือองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ทั่วไปและองค์ประกอบด้านการส่งเสริมการศึกษา (กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2550, หน้า 441) มีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป

สภาพแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องดูแลเอาใจใส่เพราะมีผลต่อความเป็นอยู่ ของนักเรียนนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทั่วไปที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้กับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนแต่สถานศึกษาทั่วไปมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการดูแลด้านสุขภาพจิตของผู้เรียนมากนักทั้งที่ปัญหาสุขภาพจิตมีผลต่อการเรียนการสอนและ อาจจะทำให้ผู้เรียนต้องออกจากสถานศึกษาที่กำหนดได้จึงเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องให้ ความสำคัญและป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าวเพราะการบริหารสถานศึกษากับการส่งเสริม สุขภาพจิตของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันการบริหารสถานศึกษามีส่วนในการเสริมสร้างหรือทำลาย สุขภาพจิตของผู้เรียนได้ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องดูแลเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับสิ่งที่จะ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตของนักเรียน นักศึกษาเช่น

1. ระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาไม่เคร่งครัดหยาบหิมเกินไปไม่ควรดึงหรือหย่อนเกินไปไม่เข้มงวดจนไม่สามารถปฏิบัติได้จะทำให้เกิดความรำคาญเสียสุขภาพจิต
  2. การแข่งขันในหมู่นักเรียน นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนไม่ควรช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันกันมากเกินไปจะทำให้ให้นักเรียน นักศึกษาเกิดความตึงเครียด
  3. การสอบเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความกังวลหวาดกลัวกลัวสอบตกเป็นปัญหาต่อสุขภาพจิตได้บางคนสอบตกก็รู้สึกเสียใจ
  4. สังคมภายในสถาบันการคบกันในกลุ่มเพื่อนถ้ามีการแบ่งกลุ่มตามฐานะการแต่งตัวตามสมัยนิยมนักเรียน นักศึกษาจะเลียนแบบกันมีการแบ่งชั้นกัน ถ้าสำหรับผู้ที่มิฐานะไม่ดีอาจจะมีปัญหาได้
  5. การปฏิบัติตัวของอาจารย์ผู้สอนต้องให้ความเมตตากรุณาใจเย็นยุติธรรมอารมณ์ดีสอนเข้าใจดีข้อสอบไม่ยากง่ายเกินไปรู้เข้าใจถึงความยุ่งยากใจของผู้เรียนปล่อยให้กำลังใจเห็นอกเห็นใจเข้าใจความต้องการของนักเรียน นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่นักเรียน นักศึกษาเคารพและศรัทธาอยู่แล้วจึงสามารถเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษาได้อาจารย์ผู้สอนจึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสุขภาพจิตได้มาก
  6. อาจารย์ที่ปรึกษาควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพราะนักเรียน นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาจะมาจากหลากหลายสถานที่ย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะฉะนั้นนักเรียน นักศึกษาที่มีปัญหาถ้าเป็นผู้ที่อยู่หอพักจะยังมีปัญหามากยิ่งขึ้นเพราะขาดคนที่ให้คำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่คอยช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับนักเรียน นักศึกษาได้ดีที่สุด
  7. สภาพแวดล้อมที่ตั้งสถานศึกษาถ้าตั้งอยู่ในที่มีเสียงดังรบกวนผู้คนสับสนจอแจตั้งอยู่ใกล้โรงงานอยู่ริมถนนที่มีการจราจรคับคั่งจะทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียนการสอน
- จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมพอสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมนั้นมีส่วนช่วยสนับสนุนด้านการเรียนการสอนเช่นอาคารเรียนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทุนการศึกษาอย่างเพียงพอมีสถานที่พักผ่อนเวลาวางมีโรงอาหารที่สะอาดถูกหลักอนามัยมีห้องสมุดบริการการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียนพร้อมทั้งต้องมีการดูแลเอาใจใส่จากครูที่ปรึกษาซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องจัดให้กับนักเรียน นักศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสมเพื่อที่จะได้เป็นส่วนสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นมิฉะนั้นอาจเป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาได้

แนวคิดเกี่ยวกับการสูญเปล่าทางการศึกษา

ความหมายของความสูญเปล่าทางการศึกษา

ความสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นผลที่เกิดมาจากปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องในกระบวนการจัดการศึกษาในระบบผู้ศึกษาค้นคว้าได้ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของความสูญเปล่าทางการศึกษาซึ่งได้มีผู้กล่าวไว้มีดังนี้คือ

เบ็ญจาภา สุทธะพินทุ (2536, หน้า 20) กล่าวว่าความสูญเปล่าทางการศึกษาที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค่าใช้จ่ายของนักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครองแต่ไม่ได้รับประสิทธิผลทางการศึกษา อย่างคุ้มค่า

อรุ้ง จันทวานิช (2522, หน้า 15) กล่าวว่าสิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กับประสิทธิผลทางการศึกษา กล่าวคือถ้าการศึกษามีความสูญเปล่าทางการศึกษาต่อย่อมหมายความว่าไม่มีประสิทธิภาพ ทางการศึกษาสูงแต่ถ้าการศึกษามีประสิทธิภาพทางการศึกษาต่อความสูญเปล่าทางการศึกษา ก็จะมากขึ้น

Kamat (1968, pp. 5-12 อ้างถึงใน ขนบ เพชรซ้อน, 2540, หน้า 11) ได้อธิบายความหมาย ของความสูญเปล่าทางการศึกษาไว้ว่าความพยายามทางการศึกษาที่จะให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ ได้ เข้ามาศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นั้นๆตามเวลาที่กำหนดให้แล้วบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวเหล่านั้นกลับไม่สำเร็จการศึกษา หรือบรรลุสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นความสูญเปล่านี้อาจได้จากการออกกลางคัน หรือไม่สำเร็จการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาในลักษณะการเรียนช้ากว่ากำหนดค่าของความสูญเปล่า ทางการศึกษาสัมพันธ์กันกับประสิทธิภาพทางการศึกษาซึ่งวัดได้จากความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษา และกล่าวว่าความสูญเปล่าทางการศึกษาและประสิทธิภาพทางการศึกษาเป็นส่วนเติม (Complement) ซึ่งกันและกันจากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าความสูญเปล่าทางการศึกษาหมายถึง ผลของกระบวนการจัดการศึกษาที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัด การศึกษาให้กับกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามเวลาที่กำหนดไว้ทำให้เกิดผลเสียขึ้นในด้าน ค่าใช้จ่ายทั้งของรัฐบาลผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษาและสภาพจิตใจของนักเรียนนักศึกษา

2. ความสำคัญของการสูญเปล่าทางการศึกษา

การจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จนั้น คือ การบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา โดยการทำให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ฉะนั้นสถานศึกษาที่มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้อง ทำทุกวิถีทาง ใช้กลยุทธ์ทุกรูปแบบในการที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดแต่ถ้าการที่สถานศึกษา ไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดได้นั้นคือการสูญเปล่าทางการศึกษาสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิด การสูญเปล่าทางการศึกษานั้นคือการออกกลางคันของผู้เรียน ได้มีผู้ทำการศึกษเกี่ยวกับ

กลางคั่นของนักเรียน นักศึกษาในต่างประเทศซึ่งเป็นความสูญเปล่าทางการศึกษาไว้หลายลักษณะด้วยกันดังนี้

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโก (UNESCO) ได้กล่าวถึง ความหมายของการสูญเปล่าทางการศึกษา พอสรุปได้ ดังนี้ (UNESCO, 1968, หน้า 88-89) การสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นผลที่เกิดมาจากปัญหาของการจัดการศึกษาหรือการออกกลางคั่นของผู้เรียน โดยส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ตามชนบทมากกว่าในเมืองและเกิดขึ้นกับผู้เรียนเพศหญิงมากกว่า ผู้เรียนเพศชาย นอกจากนี้สถานศึกษาที่ผู้สอนมีการแตกแยกความสามัคคี จะมีผู้เรียนที่ออกกลางคั่นก่อนที่จะสำเร็จ การศึกษาในอัตราที่สูงและการออกกลางคั่นของผู้เรียน ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา มักพบในสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งการสูญเปล่าทางการศึกษาทำให้ไม่ได้รับประสิทธิผล อย่างคุ้มค่า จากงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายที่ลงทุนไป ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้น สาเหตุสำคัญของการสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดจากการออกกลางคั่นของผู้เรียนซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาและส่งผลกระทบต่อตรงต่อการลงทุนทางการศึกษา งบประมาณ และค่าใช้จ่าย เวลา คน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ และที่สำคัญที่สุด ก็คือ ผู้เรียนเกิดความเสียใจหรือมีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่ นำสู่ปัญหาปากท้อง การขาดรายได้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้ยังแสดงถึงการล่าหลังเสื่อมถอยหรือไม่พัฒนาของคนในประเทศ ส่งผลต่อการขาดกำลังคนในการพัฒนาประเทศ ต้องอาศัยคนที่มีการศึกษาในการพัฒนาปัญหาสังคมในภาคส่วนต่าง ๆ ก็จะตามมา

นอกจากนั้น ได้มีการรายงานความสูญเปล่าทางการศึกษาของ UNESCO (UNESCO, 1968, pp. 88-89) ว่ายังเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงอยู่ในแถบเอเชียและเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของระบบการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่อซึ่งผลต่อการศึกษาพบว่า

1. การออกก่อนสำเร็จการศึกษามีมากร้อยละ 40 ถึง 60 ในระหว่างระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3) เกิดขึ้นในชนบทมากกว่าสถานศึกษาในเมืองและเกิดขึ้นกับเด็กผู้หญิงมากกว่าเด็กผู้ชาย
- 3) เด็กที่มีอายุเกินกว่าที่กำหนดไว้ ออกก่อนสำเร็จการศึกษามากกว่าเด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ปกติ
- 4) สถานศึกษาที่ครูมีการแตกแยกไม่สามัคคีจะมีอัตราเด็กออกก่อนสำเร็จการศึกษามาก
- 5) อัตราการตกชั้นสูงอัตราการออกก่อนสำเร็จการศึกษามาก
- 6) มีหลักฐานบางประการที่แสดงว่า อัตราการออกก่อนสำเร็จการศึกษามากในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสาเหตุสำคัญของความสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดจากการออกกลางคั่นที่สืบเนื่องมาจากองค์ประกอบหลายๆด้านทั้งสถานศึกษาระบบภายในครูอาจารย์ เป็นต้นทุกอย่างมีผลทำให้ความสูญเปล่าทางการศึกษาและส่งผลกระทบต่อสำคัญการสูญเสียการลงทุนทางทรัพยากรของประเทศทั้งคนเงินวัสดุครุภัณฑ์เวลา และที่สำคัญที่สุดคือการเสียความรู้สึกหรือเสียใจกับความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นไปโดยเปล่าประโยชน์โดยไม่ได้อะไรเลยความสูญเปล่าทาง

การศึกษาส่งผลต่อประเทศทำให้เกิดภาวะล่าหลังเสื่อมถอยหรือไม่พัฒนาเพราะการพัฒนาประเทศนั้น ต้องใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาถ้าการศึกษาเกิดการสูญเปล่าแน่นอนที่สุดการพัฒนา ประเทศจะเกิดการหยุดชะงักไม่สามารถพัฒนาทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ปัญหาต่าง ๆ ก็จะตามมาเป็นลำดับ

ประเภทของการสูญเปล่าทางการศึกษา

จากความหมายและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าสามารถแบ่งประเภท ความสูญเปล่าทางการศึกษาได้ตามแนวคิดของนักการศึกษาดังนี้

ศิริชัย ชินะตังกูร (2526, หน้า 19) ได้แบ่งประเภทของการสูญเปล่าทางการศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสูญเปล่าภายในหมายถึงความสูญเปล่าอันเนื่องมาจากระบบการศึกษา

ขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาซึ่งสามารถดูได้จากดัชนีหลายตัวเช่นอัตราการเข้าชั้นการใช้เวลาเรียนมากกว่าปกติการออกกลางคันส่วนความสูญเปล่า ภายนอก หมายถึง ความสูญเปล่าอันเนื่องมาจากการผลิตนักศึกษาออกมาแล้วไม่มีงานทำหรือว่างงาน ซึ่งสามารถวัดได้จากดัชนีการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาหรือการทำงานต่ำกว่าความรู้ ความสามารถที่ได้เรียนมาหรืออาจวัดได้จากดัชนีอัตราการไม่รู้หนังสือไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ของผู้ที่จบการศึกษาดังนั้นจะเห็นว่าความสูญเปล่าทางการศึกษาจึงเกี่ยวข้องกันอย่างผกผันกับ ประสิทธิภาพภายในและประสิทธิภาพภายนอกของระบบการศึกษา

2. ความสูญเปล่าภายนอกหมายถึงความสูญเปล่าที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากระบบการศึกษา

เบ็ญญาภา สุทธะพินทุ (2536, หน้า 10-11) ได้กล่าวถึงลักษณะของการสูญเปล่า ทางการศึกษาไว้ดังนี้

1. การที่นักเรียนสอบตกและเรียนซ้ำชั้น

2. ความสูญเปล่าเนื่องจากครูไม่ได้สอนและนักศึกษาไม่ได้เรียนเต็มที่

3. ความสูญเปล่าเนื่องจากการใช้ห้องเรียนอาคารและสถานที่โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์

ให้คุ้มค่า

4. ความสูญเปล่าเนื่องจากการบริหารงานเช่นนโยบายไม่แน่นอนไม่สานต่อเนื่องกัน

การจัดอัตราครูที่ไม่เหมาะสมการผลิตนักเรียนไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดการว่างงาน

5. ความสูญเปล่าเนื่องจากครูหย่อนสมรรถภาพเช่นทำการสอนโดยไม่ได้เตรียมการสอน และขาดความรับผิดชอบ

6. ความสูญเปล่าเนื่องจากการใช้วัสดุอุปกรณ์เช่นมีวัสดุอุปกรณ์แต่ไม่ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ ไม่มีการบำรุงรักษา

7. ความสูญเปล่าเนื่องจากขาดระบบการแนะแนวในเรื่องเกี่ยวกับหลายด้านที่พอจะมองเห็นคือ

7.1 นักศึกษาเลือกเรียนผิดสาขาวิชาหรือวิชาที่ไม่ถูกกับนิสัยทำให้สอบตกหรือต้องเปลี่ยนวิชาเรียนกลางคันเสียเวลาเรียน

7.2 ให้การศึกษาแก่นักศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งแต่นักศึกษามุ่งไปอย่างหนึ่งทำให้การศึกษาสูญเปล่าไม่ได้ผลตามความมุ่งหมาย

7.3 เรียนแล้วไม่ได้ประโยชน์เช่นเรียนอาชีวศึกษาแล้วไม่ได้ใช้วิชานั้นเป็นต้น

8. ความสูญเปล่าเนื่องจากขาดการตรวจสอบทางสถิติและขาดการวางแผนที่ดี สาเหตุสำคัญของการสูญเปล่าทางการศึกษาซึ่งจะผูกพันกับการลดประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา จำนวนผู้ออกกลางคันมีจำนวนเพิ่มขึ้นเท่าใดความสูญเปล่าทางการศึกษาก็ย่อมทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การลงทุนทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรคนงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์ รวมทั้งการบริหารการจัดการซึ่งทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านี้อาจมาจากแหล่งเงินที่ต่างกันเช่นเงินงบประมาณของรัฐบาลหรืออาจเป็นแหล่งเงินจากภาคธุรกิจเอกชนที่ให้การช่วยเหลือทางการศึกษาการลงทุนสนับสนุนหรือการส่งเสริมให้บริการทางการศึกษาที่ดีขึ้นแม้ว่าแหล่งเงินทางการศึกษาจะมีแหล่งที่มาหลายแหล่งก็ตามแต่แหล่งที่สำคัญก็คือแหล่งเงินที่มาจากภาครัฐบาล ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่นักการวางแผนการศึกษาจำเป็นต้องหากเกณฑ์ช่วยในการกำหนดเพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือมีความสูญเสียน้อยที่สุด

จากแนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งประเภทความสูญเปล่าของนักการศึกษาข้างต้นผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถกล่าวถึงประเภทความสูญเปล่าทางการศึกษาได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทความสูญเปล่าที่เกิดจากระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา
2. ประเภทความสูญเปล่าที่เกิดจากการกระทำของตัวนักเรียนนักศึกษา
3. ประเภทความสูญเปล่าที่เกิดจากผลกระทบทางภาวะเศรษฐกิจ
4. ประเภทความสูญเปล่าที่เกิดจากธรรมชาติ

สภาพทั่วไปและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2480 ชื่อเดิมโรงเรียนประถมอุตสาหกรรม โดยมี นายอร่าม นาคปฐม เป็นครูใหญ่ การจัดการเรียน การสอน ได้ดำเนินการและพัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับดังนี้

พ.ศ. 2483 เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนช่างทอผ้าและเย็บผ้า

พ.ศ. 2491 เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนการช่างสตรีชลบุรี

พ.ศ. 2516 เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนอาชีวศึกษาชลบุรี

พ.ศ. 2519 รวมกับโรงเรียนเทคนิคชลบุรี เป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีวิทยาเขต 2

พ.ศ. 2522 วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี แยกออกจากวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

พ.ศ. 2545 เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2

ปัจจุบันเป็น วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

วิสัยทัศน์วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล

พันธกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

1. การบริหารจัดการเชิงรุก

2. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ

ของตลาดแรงงาน

3. การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. วิจัย และพัฒนาการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้

อัตลักษณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

งานฝีมือเป็นเลิศ

ปรัชญาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

“คุณธรรมเยี่ยม เปี่ยมวิทยา พัฒนาอาชีพ”

คุณธรรมเยี่ยม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัย มีน้ำใจงาม มีความประพฤติดี

และมีสติ

เปี่ยมวิทยา ประกอบด้วยมีความรู้ มีความสามารถในวิชาชีพ ตามสาขาอย่างดีเยี่ยม

พัฒนาอาชีพ สามารถสร้างสรรค์ สร้างงาน ซึ่งนำความก้าวหน้ามาสู่อาชีพการงานและอนาคตที่ดี

หลักสูตรการเรียนการสอน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จัดการศึกษา 2 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556

ใช้เวลาเรียน 3 ปี โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือเทียบเท่า)

ประเภทวิชาและสาขาวิชาที่เปิดสอน มีดังนี้

1.1 ประเภทวิชาคหกรรม

1.1.1 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

- 1.1.1.1 สาขางานธุรกิจดอกไม้และงานประดิษฐ์
- 1.1.2 สาขาวิชาแฟชั่นและสิ่งทอ
  - 1.1.2.1 สาขางานเสื้อผ้าแฟชั่น
  - 1.1.3 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
    - 1.1.3.1 สาขางานอาหารและโภชนาการ
- 1.2 ประเภทวิชาศิลปกรรม
  - 1.2.1 สาขาวิชาจิตรศิลป์
    - 1.2.1.1 สาขางานจิตรศิลป์
  - 1.2.2 สาขาวิชาการออกแบบ
    - 1.2.2.1 สาขางานการออกแบบ
- 1.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
  - 1.3.1 สาขาวิชาการบัญชี
    - 1.3.1.1 สาขางานการบัญชี
  - 1.3.2 สาขาวิชาการขาย
    - 1.3.2.1 สาขางานการขาย
  - 1.3.3 สาขาวิชาการเลขานุการ
    - 1.3.3.1 สาขางานเลขานุการ
  - 1.3.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
    - 1.3.4.1 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
  - 1.3.5 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก
    - 1.3.5.1 สาขางานธุรกิจค้าปลีก
- 1.4 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
  - 1.4.1 สาขาวิชาการโรงแรม
    - 1.4.1.1 สาขางานการโรงแรม
  - 1.4.2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว
    - 1.4.2.1 สาขางานการท่องเที่ยว

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ใช้เวลาเรียน 2 ปี โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6 หรือเทียบเท่า) ประเภทวิชาและสาขาวิชาที่เปิดสอน มีดังนี้

- 2.1 ประเภทวิชาคหกรรม

- 2.1.1 สาขาวิชาการบริหารงานคหกรรมศาสตร์
  - 2.1.1.1 สาขางานธุรกิจงานประดิษฐ์
- 2.1.2 สาขาวิชาเทคโนโลยีผ้าและเครื่องแต่งกาย
  - 2.1.2.1 สาขางานธุรกิจผ้าและเครื่องแต่งกาย
- 2.1.3 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
  - 2.1.3.1 สาขางานการประกอบอาหาร
- 2.2 ประเภทวิชาศิลปกรรม
  - 2.2.1 สาขาวิชาจิตรศิลป์
    - 2.2.1.1 สาขางานจิตรกรรม
  - 2.2.2 สาขาวิชาการออกแบบ
    - 2.2.2.1 สาขางานออกแบบตกแต่งภายใน
- 2.3 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
  - 2.3.1 สาขาวิชาการบัญชี
    - 2.3.1.1 สาขางานการบัญชี
  - 2.3.2 สาขาวิชาการตลาด
    - 2.3.2.1 สาขางานการตลาด
  - 2.3.3 สาขาวิชาการเลขานุการ
    - 2.3.3.1 สาขางานการจัดการทั่วไป
  - 2.3.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
    - 2.3.4.1 สาขางานเทคโนโลยีสำนักงาน
  - 2.3.5 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก
    - 2.3.5.1 สาขางานการจัดการธุรกิจค้าปลีก
- 2.4 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
  - 2.4.1 สาขาวิชาการโรงแรมและบริการ
    - 2.4.1.1 สาขางานบริการอาหารและเครื่องดื่ม
    - 2.4.1.2 สาขางานบริการส่วนหน้าโรงแรม
    - 2.4.1.3 สาขางานแม่บ้านโรงแรม
    - 2.4.1.4 สาขางานครัวโรงแรม
  - 2.4.2 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว
    - 2.4.2.1 สาขางานมัคคุเทศก์ทั่วไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ระดับชั้น

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความแตกต่างกัน เนื่องจากด้วยวัย วุฒิภาวะ ซึ่งอาจมีทัศนคติ ความคิดเห็น การสนใจใฝ่เรียนที่ไม่เท่ากัน การมีความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ นักเรียนระดับ ปวช. ที่เข้ามาเรียนนั้น โดยส่วนใหญ่ผ่านการเรียนในโรงเรียนสายมัธยมศึกษาที่มีความแตกต่างจากสายวิชาชีพอาจยังไม่เข้าใจระบบการเรียนที่เน้นการสอนแบบปฏิบัติ การฝึกฝนการใช้ทักษะมากกว่าการเรียนในห้องเรียน การปรับตัวที่ค่อนข้างใช้เวลา การคบเพื่อนต่างโรงเรียนที่มารวมกันภายในชั้นเรียน จึงเป็นผลในการเลือกนำมาเปรียบเทียบการศึกษาตามระดับชั้นของนักเรียน นักศึกษาที่มีการออกกลางคันจากการศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของเซวรัตน์ เมืองแมน (2550) พบว่านักเรียนมีแนวโน้มในการออกกลางคันที่สูงมากโดยเฉพาะนักเรียนชั้นปวช. ปีที่ 1 และค่อยลดลงในระดับชั้นที่สูงขึ้นซึ่งประเด็นหนึ่งที่สำคัญจากการศึกษาของเซวรัตน์เมืองแมน คือ การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่มีที่ปรึกษาและมีปัญหาการคิดเพื่อนพวกร่วมกับความรักในวัยเรียน การรับนักเรียนระดับชั้น ปวช. นักเรียนเป็นนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่าที่รับเข้ามาโดยใช้ระยะเวลาในการเรียน 3 ปี คือ ระดับปวช. ปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โดยสามารถจบตามหลักสูตรได้เมื่อเรียนครบกำหนดระยะเวลา และมีเกณฑ์การเรียนอยู่ในระดับผลการเรียน 2.0 ส่วนนักศึกษาระดับ ปวส. เป็นนักศึกษาที่รับจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 หรือนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)หรือเทียบเท่าโดยมีคุณสมบัติตามที่สาขาวิชากำหนดทั้งระบบ โควตาหรือระบบการรับสมัคร ดังนั้นนักศึกษาระดับปวส. จึงเคยผ่านการเรียนรู้ การปรับตัวมาเป็นระยะเวลาพอสมควรซึ่งอาจจะส่งผลต่อการออกกลางคันจำนวนลดลงกว่าระดับ ปวช. เป็นได้

ประเภทวิชา

ประเภทวิชาที่เปิดในวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี มี 4 ประเภทวิชา คือ 1) คหกรรม 2) ศิลปกรรม 3) พาณิชยกรรม และ 4) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยมีสาขาวิชาหรือแผนกวิชาที่อยู่ภายใต้ประเภทวิชาถึง 13 สาขาวิชาตามบริบทและความพร้อมของวิทยาลัยฯ ซึ่งการเรียนในแต่ละประเภทวิชานั้นเป็นการเรียนการสอนที่เน้นในทักษะการปฏิบัติการเรียนรู้จริงตามสาขาวิชาที่มุ่งเน้นพัฒนากำลังคนผลิตช่างฝีมือรองรับตลาดแรงงานและโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) สอดคล้องตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเป็นผลนำมาสู่การเปรียบเทียบของแต่ละประเภทวิชาที่มีความแตกต่างกันจะส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาอย่างไร ซึ่งการเรียนของประเภทวิชาคหกรรมเป็นการทำงานฝีมือ การประดิษฐ์งานเย็บปักถักร้อยที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ของคนทั่วไปเพราะดั้งเดิมเป็น โรงเรียนช่างทอผ้าและ

เย็บผ้าที่สร้างชื่อให้กับวิทยาลัยฯ มานาน แต่ปัจจุบันงานฝีมือส่วนใหญ่ถูกทำด้วยเครื่องจักรเสียมากกว่า ประเภทวิชาศิลปกรรมเป็นการเรียนการสอนงานฝีมือทางศิลปะที่มีผลงานทั้งการวาด การเขียน การปั้น การตกแต่ง การออกแบบต่างๆ ที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างชำนาญ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่เป็น การเรียนรู้ด้านบัญชี การขาย การตลาด การจัดการทั่วไป การเลขานุการที่มีการคำนวณเป็นหลัก การใช้เครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประกอบด้วยสาขาวิชา การท่องเที่ยวที่มีการเรียนด้านการทำงานเป็นภาคพิเศษและผู้ดูแลนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวกับ สาขาวิชาการโรงแรมที่เน้นการเรียนในงาน โรงแรมที่มี 4 ฝ่ายประกอบด้วย งานบริการส่วนหน้า โรงแรม งานแม่บ้าน งานครัว และงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม ที่ต้องเน้นในด้านการบริการ ความอดทนต่องาน และการเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี จากที่กล่าวมาการเรียนในประเภทวิชาแต่ละ สาขาวิชาจึงเป็นการเรียนที่มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ทุกสาขาวิชามีการฝึกปฏิบัติ มีการฝึก ประสบการณ์การทำงานเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้มีทักษะในการเป็นช่างฝีมือ อีกทั้งบางประเภท วิชามีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคีที่นักเรียน นักศึกษาต้องเรียนในวิทยาลัยฯ กึ่งหนึ่งของ หลักสูตรและฝึกประสบการณ์อาชีพ (ฝึกงาน) ในสถานประกอบการถึงหลักสูตร หรืออย่างน้อย 1 ปีการศึกษา ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจออกกลางคันที่แตกต่างกันตามการศึกษาของเขารัตน์ เมืองแมน (2550) นักเรียนที่เข้าเรียนในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมออกกลางคันมากกว่าสาขาวิชา พาณิชยกรรมเนื่องจากไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านช่างที่จะศึกษาต่อ ดังนั้น นักเรียนระดับ ปวช. ในประเภทวิชาอาจมีการออกกลางคันมากกว่านักเรียนระดับ ปวส. ได้ผ่านการเรียนรู้ การปรับตัว อยู่ในการเรียนมาถึง 3 ปี การรับรู้ด้านการเรียนสายวิชาชีพ ซึ่งถ้าเป็นระดับชั้น ปวส. จะมีการผ่าน ประสบการณ์เรียนรู้มาก่อนในระดับชั้น ปวช.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กองวิเคราะห์และพัฒนาฝ่ายวางแผนและพัฒนามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2547) ได้ทำ การวิจัยเรื่องการศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทยผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชั้นปีที่ศึกษาล่าสุดก่อนออกกลางคันคือชั้นปีที่ 1 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจคณะมนุษยศาสตร์และคณะบัญชีมีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และจำนวนครั้งของการเข้า-ออกเป็นนักศึกษา คือ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่อาชีพบิดามารดาและผู้ปกครอง คือค้าขายรายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มากกว่า 30,000 บาท/ เดือน และรายได้ของครอบครัว เพียงพอที่จะสนับสนุนการเรียนส่วนผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนนั้นส่วนใหญ่เป็นบิดา มารดาซึ่งค่าใช้จ่ายระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย (ไม่รวมค่าลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา)

คือน้อยกว่า 10,000 บาท สำหรับสถานที่พักขณะที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่พักกับบิดามารดา รูปแบบการเรียนที่นักศึกษาใช้เรียนในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่ออกกลางคันประเภทลาออก ใช้รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพามากที่สุดรองลงมาคือการเรียนแบบร่วมมือและการเรียนแบบอิสระ ส่วนนักศึกษาที่ออกกลางคันประเภทพ้นสภาพนั้น ใช้รูปแบบการเรียนแบบอิสระมากที่สุดรองลงมา คือการเรียนแบบร่วมมือและการเรียนแบบพึ่งพาสถานภาพปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม พบว่า ส่วนใหญ่กำลังเรียนที่สถาบันอื่นรองลงมาคือกำลังเรียนที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยและทำงานแล้ว 2) สาเหตุสำคัญของการออกกลางคันอันดับหนึ่งเกรดเฉลี่ยไม่ดีไม่พอใจจึงทำให้ออกกลางคันมากที่สุดอันดับสองไม่ชอบคณะและสาขาวิชาที่เรียนอันดับสามปัญหาทางการเงิน อันดับสี่ต้องการสอบเอนทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัยของรัฐหรือต้องการย้ายสถาบันและอันดับห้าไม่ชอบและไม่ถนัดวิชาที่เรียนตามลำดับ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยมี 6 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชั้นเรียน (9 ตัวแปร) ความสามารถทางการเรียนของนักศึกษา (9 ตัวแปร) อาจารย์ (6 ตัวแปร) การเข้ากลุ่มเพื่อน (5 ตัวแปร) เศรษฐกิจและครอบครัว (3 ตัวแปร) และสภาพร่างกายและจิตใจ (5 ตัวแปร)

ภุมริน บุญทวี (2548) ศึกษาปัจจัยทางครอบครัวที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา และศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของนักศึกษาที่เป็นสาเหตุการออกกลางคันผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางครอบครัวมีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวะเอกชนอย่างมากนักศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนเกิดจากปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวสภาพทางสังคม และเศรษฐกิจความคาดหวังที่ครอบครัวมีต่อนักศึกษาการที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เชื่อมั่นและไว้ใจลูก มีผลทำให้นักศึกษาขาดแรงจูงใจในการเรียนนอกจากนี้การที่เพื่อนและครูไม่เชื่อมั่นในตัวนักศึกษามีผลทำให้นักศึกษาขาดแรงจูงใจในการเรียนและการใช้ชีวิตการได้ยื่นหรือการตอกย้ำถึงความสามารถดังกล่าว มีผลทำให้นักศึกษาท้อแท้และไม่ต้องการความสำเร็จอีกต่อไปพฤติกรรมทางสังคมที่แสดงออกในกลุ่มนักศึกษา อาทิ เช่น การเลียนแบบเพื่อนในการอยู่หอพักการเที่ยวกลางคืนค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จนกระทั่งนำไปสู่การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์การใช้ยาเสพติดการแสดงออกในทางที่สังคมไม่ยอมรับเช่นการเข้าร่วมแก๊งมอเตอร์ไซค์การแต่งกายเฉพาะกลุ่มหรือภาษาพูดที่แสดงถึงความสนิทสนมกันภายในกลุ่มการทะเลาะวิวาทกับกลุ่มอื่น ๆ พฤติกรรมเหล่านี้ ทำให้นักศึกษาต้องออกกลางคันผู้วิจัยยังพบอีกว่าพฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงออกมาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนภายนอกให้หันมามองเห็นพลังของกลุ่มเนื่องจากชีวิตส่วนตัวของนักศึกษาไม่ได้รับความสนใจจากคนรอบข้างและครอบครัวไม่เห็นความสำคัญของเขาการเข้าร่วมกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาเหล่านี้ต้องการพฤติกรรมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดู การขัดเกลาทางสังคมที่มีพ่อแม่มีต่อนักศึกษาและปัญหาภายในครอบครัวเช่นการอบรมเลี้ยงดู

แบบเข้มงวดมากเกินไปเป็นผลเสียต่อการสร้างตัวตนของนักศึกษาวัยรุ่นที่ต้องการต้นแบบที่เหมาะสมซึ่งทั้งพ่อแม่และสถาบันการศึกษาพึงให้ความสำคัญและทำความเข้าใจอย่างมาก มิฉะนั้นนักศึกษาที่จะแสวงหาต้นแบบจากบุคคลอื่น

สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่ออกกลางคันส่วนใหญ่เป็นชายร้อยละ 59.29 อายุ 21-23 ปีร้อยละ 40.00 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมเดิมก่อนเข้าศึกษา 1.51-2.00 ร้อยละ 38.21 ส่วนใหญ่เข้าศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร้อยละ 27.14 และออกกลางคันในปีพ.ศ. 2544 ร้อยละ 40.00 เหตุผลในการเลือกเรียนสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เพราะอยู่ใกล้ภูมิลำเนาร้อยละ 28.43 สถานภาพทางครอบครัวบิดามารดาเป็นผู้อุปการะร้อยละ 54.29 พักอาศัยอยู่หอพักหรือบ้านเช่าร้อยละ 50.36 สถานภาพบิดามารดาอยู่ด้วยกันร้อยละ 32.86 วุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษาร้อยละ 56.43 ประกอบกิจการส่วนตัวร้อยละ 36.79 และมีรายได้ 11,001 บาทขึ้นไปร้อยละ 42.14 สาเหตุการออกกลางคันด้านสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง 2 อันดับแรกคือไม่เห็นประโยชน์จากสาขาวิชาที่เรียนเพื่อประกอบอาชีพและสาขาวิชาหรือโปรแกรมวิชาที่เรียนมีประโยชน์น้อยด้านอาจารย์อยู่ในระดับน้อย 3 อันดับแรก คือ การไม่ได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมและไม่ชอบวิธีสอนของอาจารย์ด้านส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ ต้องการสอบเข้าสาขาวิชาหรือคณะอื่นเพื่อศึกษาต่อที่อื่นและพินความรู้ทางสาขาวิชาที่เรียนไม่เพียงพอด้านครอบครัวอยู่ในระดับปานกลางคือต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพและด้านเศรษฐกิจและการเงินอยู่ในระดับมาก 2 อันดับแรก คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดีและค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงมาก

เอกบุตร อยู่สุข (2549) ศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพพทุมทผลทลในปีการศึกษา 2546-2548 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารครู-อาจารย์และนักศึกษาผลการศึกษา พบว่า สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารครู-อาจารย์และนักศึกษาสรุปลได้ดังนี้ด้านสถานศึกษา คือ ไม่มีคู่มือที่ชี้แจงสาระและไม่มีรถประจำทางผ่านหน้าสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนคือหลักสูตรที่ใช้ไม่เหมาะสมเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาเรียนไม่มีความเหมาะสมด้านลักษณะของวิชาชีพและผู้เรียนคือนักศึกษาไม่มีความศรัทธาต่อวิชาชีพด้านนโยบายการรับนักศึกษาเข้าเรียนต่อ คือ มีการปฏิบัติตามนโยบายการรับนักศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งบางนโยบายไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและท้องถิ่นด้านครอบครัว คือ ครอบครัวแตกแยกและมีความขัดแย้งระหว่างบุคคลในครอบครัวด้านนักศึกษา คือ ไม่ชอบเรียนในบางรายวิชาด้านครู-อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญ คือ งานที่มอบหมาย

มีมากขึ้นไปไม่ใช่เกณฑ์การวัดผลตามระเบียบด้านครู-อาจารย์ที่สอนวิชาชีพคือเข้าและเลิกสอน ไม่ตรงต่อเวลาขาดสัมพันธภาพและความเป็นกันเองกับนักศึกษาด้านทัศนคติต่อวิชาชีพที่เรียน คือ ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ยากเป็นอาชีพที่ใช้ความคิดมากด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา คือ นักศึกษาไม่ได้รับการช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ที่ปรึกษาอุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬา ไม่เพียงพอโรงอาหารคับแคบ และการบริการน้ำดื่มไม่เพียงพอด้านแผนกวิชาที่เรียน คือ เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกงานล่าสมัย เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกงานไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

วัชรวิ ตรีตระกูลงาม (2550) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษา ภาคปกติในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร และศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตผลการศึกษาพบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายมากกว่าหญิงมีอายุระหว่าง 19-21 ปี มากที่สุดบิดามารดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุดมีรายได้เดือนละ 30,000 บาทขึ้นไป จำนวนสูงสุดและมีจำนวนพี่น้อง 2 คน มากที่สุดขณะศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะอยู่หอพัก คอนโดและอพาร์ทเมนต์กับเพื่อน โดยผลการเรียนเฉลี่ยในระดับมัธยมปลายอยู่ระหว่าง 2.01-2.50 มากที่สุดและเรียน โปรแกรมบริหารธุรกิจมากที่สุด ทั้งนี้ก่อนออกจากมหาวิทยาลัยผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปี 2 และมีผลการเรียนก่อนออกจากมหาวิทยาลัยระหว่าง 1.00-1.50 ส่วนเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันมากที่สุดคือมีปัญหาด้านการเรียน 2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักศึกษาสรุปได้ดังนี้ 2.1 ปัจจัยด้านนักศึกษาโดยภาพรวม พบว่า การมี คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับมากส่วนในระดับกลาง ได้แก่ การขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบและไม่มีเพื่อนที่สามารถปรึกษาได้ส่วนที่มีผลกระทบน้อยที่สุด คือการติดยาเสพติดเมื่อแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่มปรากฏว่ากลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีปัจจัยที่ส่งผล กระทบในระดับมาก 2 ปัจจัย คือ มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์และขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเองไม่มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อในระดับมากเลย 2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว โดยภาพรวมพบว่ามีเพียงปัจจัยเดียวที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยค่าใช้จ่ายส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ มีผลกระทบน้อยและน้อยที่สุดเมื่อแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่ม ปรากฏว่ากลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อในระดับปานกลาง 2 ปัจจัย คือ ปัญหา เรื่องค่าใช้จ่ายและบิดามารดาไม่มีเวลาให้ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเองทุกปัจจัยส่งผลกระทบน้อยและ น้อยที่สุด 2.3 ปัจจัยด้านการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 ปัจจัยย่อยดังนี้ 2.3.1 อาจารย์ผู้สอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันระดับมากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่ม คือ ผู้สอนไม่มีเทคนิค การนำเสนอที่น่าสนใจส่วนผลกระทบในระดับมากมี 2 ปัจจัย คือ การให้งานมากเกินไปจนเกิด ความท้อแท้และผู้สอนเคร่งเครียดมากขึ้นไป เมื่อแยกพิจารณาปรากฏว่ากลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออก

มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อในระดับมากถึง 5 ปัจจัย โดยปัจจัยที่มีคะแนนสูงสุดคือไม่มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเองทุกปัจจัยส่งผลกระทบต่อระดับปานกลางทั้งหมด โดยปัจจัยที่มีคะแนนสูงสุดคือให้งานมากจนเกิดความท้อแท้ 2.3.2 อาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่มเมื่อแยกพิจารณาปรากฏว่ากลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับมาก 2 ปัจจัยคือไม่มีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและมีความรู้เรื่องบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเองไม่มีปัจจัยใดส่งผลกระทบต่อระดับมากเลย โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับปานกลางที่มีคะแนนสูงสุดคือมีความรู้เรื่องบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย 2.3.3 ถึงอำนวยความสะดวกและการบริการพบว่าปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันในระดับปานกลางและน้อยของทั้ง 2 กลุ่มเมื่อแยกพิจารณาปรากฏว่ากลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับมากคือบุคลากรที่ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์ ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเองปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อระดับปานกลางและระดับน้อย 3. ความคาดหวังที่มีต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันในภาพรวมส่วนใหญ่ มีความคาดหวังในระดับมากเมื่อแยกพิจารณาปรากฏว่ากลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้ออกมีความคาดหวังในระดับมากทุกข้อ โดยปัจจัยที่คาดหวังสูงสุด คือ เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนจะได้รับการช่วยเหลือ โดยเร็ว ส่วนกลุ่มที่ขอลาออกเองมีความคาดหวังในระดับปานกลางทุกข้อ โดยปัจจัยที่คาดหวังสูงสุดคืออาจารย์ที่ปรึกษามีความรู้เรื่องหลักสูตรดีสามารถให้คำแนะนำได้ 4. ข้อเสนอแนะที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยพัฒนาและปรับปรุงเพื่อป้องกันปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษา 4.1 อาจารย์ผู้สอน: เข้าใจถึงความแตกต่างของนักศึกษาพร้อมให้ความช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้ปรับปรุงการสอนให้ไม่น่าเบื่ออธิบายให้นักศึกษาเข้าใจได้โดยง่ายและใจเย็น ไม่ดูถูกนักศึกษาพูดจาไพเราะ 4.2 อาจารย์ที่ปรึกษา: มีเวลาให้นักศึกษาได้พบให้ความช่วยเหลือเมื่อนักศึกษามีปัญหาและต้องเข้าใจหลักสูตรที่เป็นที่ปรึกษา 4.3 ฝ่ายกิจการนักศึกษา: บอกข่าวสารให้นักศึกษาได้รับรู้ทั่วทุกศูนย์การศึกษา เพิ่มการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาร่วมมือกันมากขึ้นตลอดจนปรับปรุงกิจกรรมให้เป็นประโยชน์และน่าสนใจ 4.4 การให้บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย: ปรับปรุงการให้บริการของเจ้าหน้าที่และแก้ไขปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์

เชาวรัตน์ เมืองแมน (2550) การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่ออกระหว่างภาคเรียนปีการศึกษา 2549 ทุกชั้นปี รวมทั้งหมด 71 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกลางคัน ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็น

แบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์จำแนก ผลการวิจัย พบว่าสภาพแวดล้อมทุกด้านที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้ สภาพแวดล้อมด้านตัวนักเรียน สาเหตุสำคัญคือนักเรียนมีผลการเรียนต่ำและไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาชีพ สภาพแวดล้อมด้านครอบครัว พบว่า เมื่อมีปัญหา นักเรียนปรึกษากับผู้ปกครองบางเรื่องและผู้ปกครองเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมด้านสังคม นักเรียนส่วนใหญ่เข้ากับเพื่อนได้เฉพาะกลุ่มที่เรียนเท่านั้น มีเพื่อนที่ชวนกันไม่เข้าเรียน มีการขบถมอเตอร์ไซค์มาเองแต่ไม่ถึงวิทยาลัยและชวนกันไปเล่นเกมตามร้านเกมต่าง ๆ สภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้าน โดยมีระบบวิชาการมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 3.54 ลักษณะของสถานศึกษามีระดับความพึงพอใจปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 การบริการในวิทยาลัยมีระดับความพึงพอใจปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.45 และกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีระดับความพึงพอใจปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.11

อารีพसान สิ้นธวงค์ (2550) ศึกษาเรื่องสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549 คือ การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา 2. ปัญหาจากบุคคลแวดล้อม 3. ปัญหาของสถานศึกษา 4. ปัญหาด้านสังคมและการศึกษาความสัมพันธ์สาเหตุการออกกลางคันของแต่ละด้านของปัญหาตามสภาพภูมิหลังของนักศึกษาผลการศึกษา พบว่า 1. สาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549 สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาอันดับสองปัญหาบุคคลแวดล้อมอันดับสามปัญหาสถานศึกษาและอันดับสุดท้ายปัญหาด้านสังคม 2. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 2.1 มูลเหตุในการสมัครเรียนมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการออกกลางคันเกี่ยวกับปัญหาบุคคลแวดล้อม 2.2 อาชีพหลักของบิดามีความสัมพันธ์กับสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวและปัญหาจากสถานศึกษาด้านหลักสูตร 2.3 อาชีพหลักของมารดามีความสัมพันธ์กับสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวและปัญหาด้านสังคม 2.4 อาชีพหลักของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวปัญหาบุคคลแวดล้อมและปัญหาสถานศึกษาด้านหลักสูตร

พะยอม ธีรุต (2550) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนในมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวิเชียรมาตุอำเภอมืองจังหวัดตรังการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนในมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวิเชียรมาตุ อำเภอมือง จังหวัดตรังที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวนทั้งหมด 60 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 48 คน นักเรียนหญิง จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

แบบสอบถามผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่า 1. ด้านข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่ออกกลางคัน
 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียน โรงเรียนวิเชียรมาตุอำเภอเมืองจังหวัดตรังส่วนใหญ่เป็นเพศชาย
 โดยมีลำดับการเกิดเป็นลูกคนเล็ก รองคนแรกคือลูกคนแรกที่ไม่จบ 2. ด้านนิสัยการเรียนของนักเรียน
 ที่ออกกลางคันในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ มีการแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือทบทวนในการทำ
 บทเรียน และแบ่งเวลาในการทำกรบ้าน การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนอยู่ในระดับน้อย
 ขาดเรียนบางรายวิชาหรือหนีเรียนในบางรายวิชา มีอาการใจลอยขณะฟังครูสอน ไม่มีการจดบันทึก
 ข้อความที่สำคัญเนื้อหาที่เรียน และง่วงนอนอยู่ในระดับ มาก 3. ด้านการดูแลเอาใจใส่ต่อการเรียน
 ของผู้ปกครองเมื่อมีเวลาว่างของผู้ปกครองจะพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนอยู่ในระดับน้อย
 4. ด้านการคบเพื่อนของนักเรียนที่ไม่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิเชียรมาตุเป็นเพื่อนกลุ่ม
 เดียวกันและห้องเดียวกัน

อุทัย ลือสกุล (2553, หน้า 90-95) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
 ของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดตรังผลการวิจัยพบว่าสาเหตุที่ส่งผลการออก
 กลางคันของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาได้แก่ระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดและ
 มีมากเกินไปซึ่งสถานศึกษาจะต้องยืดหยุ่นกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์สนับ
 สนุนกิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้เรียนสอดคล้องดูแลชุมชนรอบสถานศึกษาโดยเฉพาะร้านอาหาร
 ที่มีของมีเนมาสมาคมสนุกเกอร์ที่เป็นแหล่งมั่วสุมของนักเรียนนักศึกษา ด้านครูผู้สอนเข้มงวดกับ
 นักเรียนนักศึกษามากเกินไปในบางครั้งก็ละเลยการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและพฤติกรรมที่จะเป็น
 แบบอย่างที่ดีครูผู้สอนจะต้องสร้างขวัญกำลังใจและเป็นทีพึ่งให้แก่ผู้ที่มีปัญหาต้องติดตามและเยี่ยม
 เยียนนักเรียนนักศึกษาทั้งที่บ้านและสถานที่ฝึกงานเพื่อรายงานพฤติกรรมให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้รับ
 ทราบเป็นระยะด้านผู้ปกครองซึ่งนำวิธีการแก้ไขปัญหาที่ไม่ถูกต้องให้กับบุตรหลานเช่นให้ลาออก
 หรือไปทำงานหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวเนื่องจากฐานะยากจนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสภาพลักษณะ
 ของผู้เรียนสายอาชีวศึกษาขาดการอบรมดูแลเอาใจใส่และไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา
 ในการแก้ปัญหาแนวทางแก้ไขพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องติดตามพฤติกรรมของบุตรหลานและ
 ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาอย่างจริงจังต่อเนื่องเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการออกกลางคัน
 ด้านนักศึกษาสาเหตุการไม่ได้เรียนในสาขาที่ต้องการหรือไม่สอดคล้องกับระดับสติปัญญาและ
 ความพร้อมของตนทำให้ไม่ตั้งใจเรียนหรือเรียนไม่ทันเพื่อนมีปัญหาด้านการเงินผู้สาวการคบเพื่อน
 ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แนวทางแก้ไขเมื่อมีปัญหานักเรียนนักศึกษาจะต้องนำปัญหาที่ประสบ
 ไปปรึกษาหารือขอคำแนะนำกับครูอาจารย์หรือพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือได้ทัน

ประสิทธิ์ อังกนันทน์ (2556) ได้ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
 ของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีตามกรอบของวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีผลการศึกษา

พบว่า 1. นักเรียนนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีสาเหตุต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุตรธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.09 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือสาเหตุปัญหาการออกกลางคัน ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ย 3.31 รองลงมาคือสาเหตุปัญหาการออกกลางคัน ด้านการจัดการเรียนการสอนค่าเฉลี่ย 3.30 และสาเหตุปัญหาการออกกลางคันด้านครูผู้สอนและ ครูที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับ 2. แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหการออกกลางคันที่มี สาเหตุมาจากนักเรียนนักศึกษาคือนักเรียนนักศึกษาควรรู้จักอดทนตั้งใจมุ่งมั่นรับผิดชอบและ เห็นประโยชน์ของการศึกษา แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหการออกกลางคันที่มีสาเหตุมาจาก สถานศึกษาคือควรจัดห้องน้ำที่สะอาดสถานที่รับประทานอาหารที่นั่งพักผ่อนห้องเรียนที่เหมาะสม แนวทางแก้ไขปัญหการออกกลางคันที่มีสาเหตุมาจากครูคือเสริมสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับผู้เรียน โน้มน้าวส่งเสริมให้กำลังใจให้ศึกษาต่อ

งานครูที่ปรึกษาฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทร ปราการ (2556) วิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการออกกลางคันของ นักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก สมุทรปราการการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญห การออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการประจำปีการศึกษา 2556 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 200 คน โดยผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลนักศึกษาที่ออกกลางคันได้เป็นจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 78 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญห การออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูนักศึกษาสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประมวลผลโดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป SPSS/ FW (Statistical Package for the Social Sciences) ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 90.40 รองลงมาเป็นครูกคิดเป็นร้อยละ 7.70 และผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 1.90 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 78.80 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 21.20 ปัญหาและสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูผู้สอนและนักเรียนนักศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านสถานศึกษาด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านส่วนตัวของ นักเรียนนักศึกษา ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมด้านที่มีระดับสภาพปัญหามากที่สุดคือด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.14$) รองลงมาคือด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.15$) ด้านส่วนตัวนักเรียนนักศึกษา ($\bar{X} = 2.95$)

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.89$) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.86$) และด้านสภาพรอบครัว ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ ประจำปีการศึกษา 2556 เพื่อการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะมากที่สุดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานศึกษาจำนวน 42 คน พบว่า ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะมากที่สุดคือสร้าง โคมเข้าแถวตอนเช้าเพราะอากาศร้อนจำนวน 19 คน รองลงมา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับครูผู้สอนจำนวน 27 คน พบว่า ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะมากที่สุด คือครูควรปรับปรุงพัฒนาตนเองอยู่เสมอ จำนวน 10 คน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้ปกครอง จำนวน 19 คน พบว่า ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรดูแลเอาใจใส่นักเรียน ให้มากกว่าเดิมเอาใจใส่ลูกหลานมากกว่านี้ และให้ความสนใจร่วมมือกับสถานศึกษา จำนวน 5 คน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี โดยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรได้แก่

- 1.1.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 124 คน

- 1.1.2 ผู้บริหาร ครูผู้สอนครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาหรือเคยศึกษาจำนวน 95 คน ภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

- 1.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่

- 1.2.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 95 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประเภทวิชา กำหนดเป็นระดับชั้นในการสุ่มแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับ

- 1.2.2 ผู้บริหาร ครูผู้สอนครูที่ปรึกษาจำนวน 45 คน และผู้ปกครองจำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งหมดจำนวน 70 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับ/ ประเภทวิชา	นักเรียน นักศึกษา ที่ออกกลางคัน	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร/ ครูผู้สอน/ ครูที่ปรึกษา/ ผู้ปกครอง
ปวช.			
ประเภทวิชาคหกรรม	16	12	
ประเภทวิชาศิลปกรรม	16	11	
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	54	41	
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	11	10	
ท่องเที่ยว			
รวม ปวช.	97	74	70
ปวส.			
ประเภทวิชาคหกรรม	5	4	
ประเภทวิชาศิลปกรรม	4	2	
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	12	9	
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	6	6	
ท่องเที่ยว			
รวม ปวส.	27	21	

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 2 แบบคือ

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับนักเรียน นักศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยมีเกณฑ์ค่าระดับคะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

2. แบบสอบถามและสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาและ
ผู้ปกครอง แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของ
นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน
ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และ
ด้านสภาพครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ
ลิเคิร์ท (Likert's rating scale) โดยมีเกณฑ์ค่าระดับคะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าส่งผลต่อสภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการ
เรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว
เป็นแบบปลายเปิดใช้สอบถามแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษาชลบุรี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการเอกสารทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายของปัญหา สาเหตุ
การออกกลางคันและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา
2. สร้างแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์และวิธีสร้างการแบบสอบถามภายในขอบเขต
ที่เกี่ยวกับปัญหาสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคันและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่
ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม
ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการควบคุม
งานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสมบูรณ์
ของเนื้อหา ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อความ (IOC: Index of item-objective
congruence) ดังนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร.สุรัตน์ ไชยขมภู

อาจารย์ประจำ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นายวิม กัลปนาท

ผู้อำนวยการ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการควบคุมงานนิพนธ์ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมได้ IOC เท่ากับ 0.85

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .30-.91 แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบราก (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 96) มีค่าเท่ากับ .91

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยบูรพาติดต่อประสานงานกับงานทะเบียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับ จำนวนของนักเรียน นักศึกษาชื่อที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของนักเรียน นักศึกษาที่ออกกลางคัน

2. ติดต่อประสานงานกับนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียน นักศึกษาเบื้องต้นทางโทรศัพท์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของที่อยู่และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ส่งแบบสอบถามให้นักเรียนนักศึกษาออกกลางคันของวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ทางไปรษณีย์โดยติดแสตมป์พร้อมชื่อที่อยู่ของผู้วิจัยที่ด้านหลังของแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์ในเวลาที่กำหนด

4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาตรวจสอบความเรียบร้อย พร้อมนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้วิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามใช้สถิติพื้นฐานแยกเป็น 2 กลุ่ม

1.1 แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จะหาความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดความหมายของคะแนนเฉลี่ยของคำตอบให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99-100)

4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการออกกลางคันอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการออกกลางคันอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการออกกลางคันอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการออกกลางคันอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการออกกลางคันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดจะทำการพรรณนาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentages)

2. วิเคราะห์ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. เปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) และ จำแนกตามประเภทวิชา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง (Sampling size)
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
f	แทน	ความถี่
t	แทน	ค่าสถิติในการทดสอบค่าวิกฤต (t -distribution)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ระดับ .05
df	แทน	ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีครอบคลุม จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น และประเภทวิชา

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	n = 95	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	52	54.70
หญิง	43	45.30
รวม	95	100
2 ประเภทวิชาที่เคยศึกษา		
คหกรรม	16	16.80
ศิลปกรรม	13	13.70
พาณิชยกรรม	50	52.60
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	16	16.80
รวม	95	100
3 หลักสูตร/ระดับชั้นที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษา		
ปวช.1	47	49.50
ปวช.2	24	25.30
ปวช.3	3	3.20
ปวส.1	18	18.90
ปวส.2	3	3.20
รวม	95	100

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.70 ประเภทวิชาที่เคยศึกษา พาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 52.60 เคยศึกษาในระดับชั้น ปวช. ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 49.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหา	<i>n</i> = 95		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1 ด้านสถานศึกษา	3.30	.33	ปานกลาง	2
2 ด้านครูผู้สอน	3.26	.49	ปานกลาง	3
3 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน	3.05	.73	ปานกลาง	5
4 ด้านสภาพแวดล้อม	3.23	.35	ปานกลาง	4
5 ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา	3.32	.37	ปานกลาง	1
6 ด้านสภาพครอบครัว	2.89	.49	ปานกลาง	6
รวม	3.18	.21	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไป
หาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา รองลงมา คือด้านสถานศึกษาและ
ด้านครูผู้สอน ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ด้านสภาพแวดล้อมด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและ
ด้านสภาพครอบครัว

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านสถานศึกษา
โดยรวมและรายข้อ

	ปัญหาที่ส่งผลด้านสถานศึกษา	<i>n</i> = 95		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	การให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ดีพอ	3.08	0.31	ปานกลาง	9
2	อาคาร สถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	3.36	0.61	ปานกลาง	2
3	แหล่งเรียนรู้ค้นคว้าไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.25	0.54	ปานกลาง	7
4	สถานที่ในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม	3.29	0.45	ปานกลาง	5
5	สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เข้มงวด	3.36	0.81	ปานกลาง	3
6	ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ	3.32	0.86	ปานกลาง	4
7	การจัดสวัสดิการทุนการศึกษาไม่เพียงพอ	3.28	0.72	ปานกลาง	6
8	สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ	3.88	0.84	มาก	1
9	การเข้าออกวิทยาลัยยังไม่รัดกุมเพียงพอ	3.14	0.79	ปานกลาง	8
10	นโยบายการจัดการศึกษายังไม่ชัดเจน	3.03	0.83	ปานกลาง	10
	รวม	3.30	0.33	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี ด้านสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ
มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่
สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เข้มงวด ส่วนอันดับสุดท้ายคือ นโยบายการจัดการศึกษา
ยังไม่ชัดเจน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านครูผู้สอน
โดยรวมและรายข้อ

	ปัญหาที่ส่งผลด้านครูผู้สอน	$n = 95$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1	บุคลิกภาพของครูไม่เหมาะสม	2.53	1.02	ปานกลาง	10
2	การสร้างทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาให้ผู้เรียน	3.22	0.86	ปานกลาง	6
3	ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	3.04	1.11	ปานกลาง	9
4	เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ	3.42	0.89	ปานกลาง	5
5	ทักษะในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมต่อผู้เรียน	3.29	0.68	ปานกลาง	4
6	การมอบหมายงานที่มากเกินไป	3.53	0.99	มาก	3
7	การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน	3.63	0.94	มาก	1
8	การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	3.56	0.89	มาก	2
9	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด	3.21	1.16	ปานกลาง	8
10	การเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบมากเกินไป จนผู้เรียนอึดอัด	3.21	0.94	ปานกลาง	7
	รวม	3.26	0.49	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน
การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน และการมอบหมายงานมากเกินไป ซึ่งอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อ
ผู้เรียน การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน และการมอบหมายงานที่มากเกินไป ส่วนอันดับ
สุดท้าย คือ บุคลิกภาพของครูไม่เหมาะสม

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านหลักสูตร
การจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาที่ส่งผลด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน	$n = 95$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1 ความหลากหลายของหลักสูตร	3.22	0.82	ปานกลาง	1
2 สอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน	3.12	1.05	ปานกลาง	5
3 ความเหมาะสมของหลักสูตรกับท้องถิ่นหรือชุมชน	3.18	0.97	ปานกลาง	3
4 ความเหมาะสมของหลักสูตรต่อการจัดการเรียน การสอนแต่ละสาขาวิชา	3.17	0.97	ปานกลาง	4
5 ความเหมาะสมของ โครงสร้างหลักสูตรต่อการจัด รายวิชา	2.99	1.13	ปานกลาง	8
6 ความทันสมัยของหลักสูตร	3.08	1.27	ปานกลาง	6
7 รายวิชาตามหลักสูตรมีมากเกินไป	3.21	1.14	ปานกลาง	2
8 เนื้อหาวิชาที่เรียนยากเกินไป	3.02	1.13	ปานกลาง	7
9 สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน	2.67	1.08	ปานกลาง	10
10 ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและประเมินผล	2.92	1.12	ปานกลาง	9
รวม	3.05	0.73	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความหลากหลายของ
หลักสูตร รายวิชาตามหลักสูตรมีมากเกินไป และความเหมาะสมของหลักสูตรกับท้องถิ่นหรือ
ชุมชน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพแวดล้อม
โดยรวมและรายชื่อ

	ปัญหาที่ส่งผลด้านสภาพแวดล้อม	$n = 95$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1	ความสะดวกในการเดินทางมาเรียนของผู้เรียน	3.03	0.95	ปานกลาง	8
2	สถานศึกษามีบริเวณคับแคบ	3.81	0.70	มาก	1
3	สถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งบันเทิงโดยรอบ	2.77	0.55	ปานกลาง	10
4	สถานศึกษาอยู่ใกล้กับมลภาวะทางเสียงและกลิ่น	2.93	0.84	ปานกลาง	9
5	การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อ การเรียนรู้	3.25	0.91	ปานกลาง	6
6	พื้นที่ในการจัดกิจกรรมหรือเล่นกีฬาไม่เพียงพอ	3.37	0.96	ปานกลาง	4
7	พื้นที่ในการพักผ่อนช่วงเวลาว่างไม่เพียงพอ	3.40	0.90	ปานกลาง	3
8	การดูแลความปลอดภัยโดยรอบสถานศึกษา	3.13	0.71	ปานกลาง	7
9	ฝ่ายปกครองไม่มีระบบข้อมูลที่ดีพอในการป้องกัน ปัญหา	3.25	0.65	ปานกลาง	5
10	ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้	3.44	0.57	ปานกลาง	2
	รวม	3.23	0.35	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น สถานศึกษามีบริเวณ
คับแคบ สภาพปัญหาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ สถานศึกษามีบริเวณคับแคบผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้ และพื้นที่ในการพักผ่อน
ช่วงเวลาว่างไม่เพียงพอ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งบันเทิงโดยรอบ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านส่วนตัวของนักเรียน
นักศึกษาโดยรวมและรายข้อ

	ปัญหาที่ส่งผลด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา	$n = 95$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1	ไม่ได้เรียนในสาขาวิชาตรงตามความต้องการ	3.46	0.68	ปานกลาง	3
2	ไม่มีความถนัดตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน	3.48	0.65	ปานกลาง	2
3	ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา	3.28	0.57	ปานกลาง	6
4	ไม่มีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอน	3.37	0.75	ปานกลาง	5
5	ต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน	3.63	0.80	มาก	1
6	มีปัญหาด้านสุขภาพ โรคประจำตัว เจ็บป่วยบ่อย	3.41	0.76	ปานกลาง	4
7	มีปัญหาในการคบเพื่อน	3.15	0.68	ปานกลาง	8
8	มีปัญหาส่วนตัวจนทำให้ไม่สนใจการเรียน	3.16	0.46	ปานกลาง	7
9	ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนด	3.14	0.53	ปานกลาง	9
10	พื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ	3.13	0.55	ปานกลาง	10
	รวม	3.32	0.37	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี ด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น
ต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ
เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ
ในการมาเรียน ผู้เรียนไม่มีความถนัดตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน และ ผู้เรียนไม่ได้เรียนในสาขาวิชา
ตรงตามความต้องการ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาส่งผลกระทบต่อารออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพครอบครัว
โดยรวมและรายชื่อ

	ปัญหาที่ส่งผลด้านสภาพครอบครัว	<i>n</i> = 95		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี	3.18	0.75	ปานกลาง	3
2	ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง	2.97	0.75	ปานกลาง	5
3	รายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ	3.24	0.78	ปานกลาง	1
4	ผู้ปกครองมีปัญหาด้านสุขภาพ	2.86	0.67	ปานกลาง	7
5	ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา	3.18	0.50	ปานกลาง	2
6	ปัญหาความขัดแย้ง และทะเลาะวิวาทในครอบครัว	3.16	0.60	ปานกลาง	4
7	ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวค่อนข้างน้อย	2.96	0.89	ปานกลาง	6
8	ครอบครัวแตกแยกหย่าร้าง	2.64	1.43	ปานกลาง	8
9	สมาชิกในครอบครัวมีหลายคนที่ต้องรับผิดชอบ	2.58	1.06	ปานกลาง	9
10	ผู้ปกครองไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือ ผู้เรียนได้	2.21	1.05	น้อย	10
	รวม	2.89	0.49	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชลบุรี ด้านสภาพครอบครัว โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อเรียง
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ ผู้ปกครองไม่เห็น
ความสำคัญของการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี ส่วนอันดับสุดท้าย คือ
ผู้ปกครองไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนได้ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อารออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรีจำแนกตามระดับชั้นและตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน
รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน

สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน	ระดับ ปวช.				ระดับ ปวส.			
	<i>n</i> = 74				<i>n</i> = 21			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านสถานศึกษา	3.27	0.31	ปานกลาง	4	3.40	0.38	ปานกลาง	2
2. ด้านครูผู้สอน	3.30	0.48	ปานกลาง	1	3.10	0.50	ปานกลาง	3
3. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	3.12	0.65	ปานกลาง	5	2.79	0.94	ปานกลาง	6
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.28	0.35	ปานกลาง	3	3.08	0.33	ปานกลาง	4
5. ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา	3.28	0.34	ปานกลาง	2	3.44	0.42	ปานกลาง	1
6. ด้านสภาพครอบครัว	2.89	0.50	ปานกลาง	6	2.90	0.46	ปานกลาง	5
รวม	3.19	0.43	ปานกลาง		3.11	0.50	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า การเปรียบเทียบระดับและอันดับปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา ส่วนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา ด้านสถานศึกษาและด้านครูผู้สอน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการออกกลางคัน	ระดับ ปวช.		ระดับ ปวส.		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 74		<i>n</i> = 21			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านสถานศึกษา	3.27	0.31	3.40	0.38	-1.56	.12
2. ด้านครูผู้สอน	3.30	0.48	3.10	0.50	1.69	.09
3. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	3.12	0.65	2.79	0.94	1.89	.06
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.28	0.35	3.08	0.33	2.34*	.02
5. ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา	3.28	0.34	3.44	0.42	-1.72	.08
6. ด้านสภาพครอบครัว	2.89	0.50	2.90	0.46	-.07	.94
รวม	3.19	0.43	3.11	0.50	.42	.21

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 เปรียบเทียบปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับปวช. มีปัญหามากกว่านักศึกษาระดับ ปวส.

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาที่ส่งผล ต่อการออกกลางคัน	คหกรรม <i>n</i> = 16				ศิลปกรรม <i>n</i> = 13				พาณิชยกรรม <i>n</i> = 50				อุตสาหกรรมท่องเที่ยว <i>n</i> = 16			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านสถานศึกษา	3.35	0.35	ปานกลาง	2	3.20	0.36	ปานกลาง	3	3.28	0.32	ปานกลาง	2	3.36	0.33	ปานกลาง	1
2. ด้านครูผู้สอน	3.25	0.50	ปานกลาง	4	3.27	0.27	ปานกลาง	2	3.29	0.53	ปานกลาง	1	3.14	0.51	ปานกลาง	4
3. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน	2.95	0.72	ปานกลาง	5	2.91	0.83	ปานกลาง	5	3.19	0.61	ปานกลาง	5	2.85	0.97	ปานกลาง	6
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.28	0.37	ปานกลาง	3	3.11	0.29	ปานกลาง	4	3.23	0.30	ปานกลาง	4	3.28	0.50	ปานกลาง	3
5. ด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา	3.39	0.43	ปานกลาง	1	3.35	0.41	ปานกลาง	1	3.27	0.32	ปานกลาง	3	3.36	0.41	ปานกลาง	2
6. ด้านสภาพครอบครัว	2.86	0.44	ปานกลาง	6	2.75	0.51	ปานกลาง	6	2.92	0.51	ปานกลาง	6	2.95	0.44	ปานกลาง	5
รวม	3.18	0.47	ปานกลาง		3.09	0.44	ปานกลาง		3.19	0.43	ปานกลาง		3.15	0.52	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัย อาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา มีดังนี้ ประเภทวิชาคหกรรม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา ด้านสถานศึกษาและด้านสภาพแวดล้อม ประเภทวิชาศิลปกรรม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสถานศึกษา และด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา สุดท้ายประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา

ปัญหาที่ส่งผลการออกกลางคัน	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
1. ด้านสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.220	.073	.648	.58
	ภายในกลุ่ม	91	10.32	.113		
	รวม	94	10.54			
2. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.286	.095	.382	.76
	ภายในกลุ่ม	91	22.72	.250		
	รวม	94	23.00			
3. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.01	.671	1.25	.29
	ภายในกลุ่ม	91	48.84	.537		
	รวม	94	50.85			
4. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	.274	.091	.716	.54
	ภายในกลุ่ม	91	11.61	.128		
	รวม	94	11.88			
5. ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.246	.082	.590	.62
	ภายในกลุ่ม	91	12.63	.139		
	รวม	94	12.87			
6. ด้านสภาพครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3	.377	.126	.514	.67
	ภายในกลุ่ม	91	22.26	.245		
	รวม	94	22.64			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.105	.035	.822	.48
	ภายในกลุ่ม	91	3.87	.043		
	รวม	94	3.98			

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านมีความแตกต่าง
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการออกกลางคัน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะของนักเรียน นักศึกษาสรุปปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านสถานศึกษาพบว่า

- 1.1 มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ ที่ใช้ในการปกครองเข้มงวดเกินไป
- 1.2 การดำเนินการตามนโยบายการรับนักเรียน นักศึกษาโดยไม่มีการสอบ คัดเลือก ทำให้ผู้เรียนได้เข้าเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับความถนัด สติปัญญาและความพร้อมของตนเอง
- 1.3 การให้บริการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ
- 1.4 การดูแลเอาใจใส่และระบบการช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษา สถานศึกษายังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังและทั่วถึง

2. ด้านครูผู้สอน พบว่า

- 2.1 ครูผู้สอนเข้มงวดกดดันและเคร่งครัดกับนักเรียนนักศึกษามากเกินไป
- 2.2 ครูผู้สอนไม่ดูแลเอาใจใส่นักเรียนนักศึกษา ขาดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- 2.3 ครูใช้วิธีการลงโทษหรือตำหนิผู้เรียนที่ไม่เหมาะสมและปราศจากเหตุผลอันสมควร

3. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน พบว่า

- 3.1 นักเรียนนักศึกษาบางคนได้เข้าเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ใช่ความต้องการของตนเอง หรือมีความยากเกินความสามารถของตนเอง ไม่มีพื้นฐานความรู้เดิม ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เรียนไม่ทันเพื่อน ผลการเรียนไม่ดีทำให้ไม่อยากไปเรียน
- 3.2 แบบเรียน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรและสถานที่ซึ่งใช้ในการฝึกงาน ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ทำให้ไม่สามารถฝึกภาคปฏิบัติหรือพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง

4. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า

- 4.1 มีสิ่งยั่วยุจากสภาพสังคมเพื่อนฝูงและสถานที่ทั่วไป
- 4.2 การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาก็ไม่จูงใจผู้เรียน เช่น สถานที่หรือห้องเรียนคับแคบ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและการฝึกงานไม่เหมาะสม

5. ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา พบว่า

- 5.1 การเข้าเรียนโดยไม่มีการสอบคัดเลือกและได้เรียนในสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับ ความถนัด หรือไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชานั้น ๆ ทำให้ผลการเรียนไม่ดีต่ำกว่าเกณฑ์ ทำให้เกิดเบื่อหน่าย

5.2 นักเรียน นักศึกษาขาดความรับผิดชอบในตนเอง

5.3 นักเรียน นักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนทางสายอาชีพ

5.4 นักเรียน นักศึกษาถูกผู้ปกครองบังคับให้เรียน

5.5 นักเรียน นักศึกษามีปัญหาส่วนตัว เช่น มีภาระต้องทำงานหารายได้ช่วยเหลือพ่อแม่หรือครอบครัว

5.6 นักเรียนนักศึกษาชอบการเที่ยวห้างสรรพสินค้า เที่ยวกลางคืน มีปัญหาผู้สาวการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีวามอบายมุขหรือยาเสพติด เป็นต้น

6. ด้านสภาพครอบครัว พบว่า

6.1 พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีฐานะค่อนข้างยากจน มีบุตรมาก

6.2 ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่ เป็นหลักแหล่ง ผู้ปกครองไม่สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียนแต่ต้องการให้หารายได้ช่วยเหลือครอบครัว

6.3 พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีทัศนคติไม่ดีต่อภาพลักษณ์ของผู้เรียนทางด้านอาชีวศึกษา ขาดการเอาใจใส่ดูแลพฤติกรรมของบุตรหลาน รวมทั้งไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

6.4 ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่หย่าร้างหรือมีครอบครัวใหม่และมีสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองสรุปสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านสถานศึกษาพบว่า

1.1 สถานศึกษาต้องกำหนดแนวทางในการรับนักเรียน นักศึกษาให้ชัดเจน

1.2 สถานศึกษาควรมีการทดสอบความรู้ ความถนัด ตลอดจนความสนใจ ของนักเรียน นักศึกษาก่อนเข้าเรียน

1.3 สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาให้ได้เรียนตามความถนัดและศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.4 สถานศึกษาจัดบริการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสม

1.5 สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ชี้แจงมาตรการ แนวทางการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ข้อบังคับหรือ บทลงโทษของสถานศึกษาให้ทราบทั่วกันก่อนเข้าศึกษา

1.6 สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน บริการแนะแนวให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

1.7 สถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้หาวิธีการป้องกัน แก้ไข

1.8 สถานศึกษาตรวจสอบสภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษาที่อาจจะเป็นแหล่งมั่วสุม เช่นบ่อนการพนัน สถานบันเทิง ร้านอาหาร ขายของมีนเมา ร้านเกมส์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. ด้านครูผู้สอนพบว่า

2.1 ครูผู้สอนควรปฏิบัติตนหรือแสดงพฤติกรรมให้เป็นแบบอย่างที่ดี เสริมสร้าง แรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียน นักศึกษา

2.2 ครูที่ปรึกษาควรให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน นักศึกษา ได้ตลอดเวลา

2.3 ครูไม่ตำหนิหรือลงโทษผู้เรียน โดยปราศจากเหตุผลที่ควรไม่ควรเข้มงวด เคร่งครัดตามกฎระเบียบ ข้อบังคับมากเกินไป

2.4 ครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาหาโอกาสพบปะพูดคุยกับ พ่อ แม่ผู้ปกครองหรือ สถานประกอบการเพื่อขอความร่วมมือในการสอดส่อง ดูแลพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา

3. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน พบว่า

3.1 สถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและยืดหยุ่นตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3.2 สถานศึกษาควรมีการขอความร่วมมือจากสถานประกอบการรับการสนับสนุน อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกงานให้ทันสมัย เพียงพอ เพื่อได้ฝึกทักษะทางด้านวิชาชีพ

3.3 ควรมีหลักสูตรที่หลากหลาย หรือหลักสูตรระยะสั้นที่สามารถนำไปประกอบ อาชีพได้โดยไม่ใช้เวลานานในการเรียน

3.4 สถานศึกษาควรเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการมาบรรยายให้นักเรียน นักศึกษาได้เห็นแนวทางการประกอบอาชีพจากการเรียนการสอนทางสายอาชีพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า

4.1 สถานศึกษาส่งเสริมความร่วมมือกับ เครือข่ายในชุมชนเพื่อช่วยกันสอดส่อง ป้องกัน ดูแลพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา บริเวณโดยรอบ

4.2 สถานศึกษาปรับสถานที่ภูมิทัศน์และสรรหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการ แก่นักเรียน นักศึกษาอย่างทั่วถึง

4.3 สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่จะจูงใจให้นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้ด้วยความสุขและปลอดภัย

5. ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา พบว่า

5.1 ผู้เรียนควรปรึกษาหารือกับครูผู้สอน หรือพ่อแม่ ผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน

5.2 ผู้เรียนไม่ควรขาดเรียนบ่อยไม่มั่วสุมอบายมุข หรือการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือชักชวนไปในทางที่ไม่เหมาะสม

5.3 ผู้เรียนต้องมีเจตคติที่ดีและมีความตระหนักในการเรียนสายอาชีพ

5.4 ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาหรือสถานประกอบการที่ฝึกงาน พัฒนาความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพของตนเอง รวมทั้งมีความรับผิดชอบในภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

5.5 ผู้เรียนควรมีวินัย และความรับผิดชอบต่อตนเองทั้งในการเรียน และการฝึกงาน

5.6 ผู้เรียนควรแบ่งเวลาในการเรียนกับการทำงานหารายได้พิเศษ เพื่อไม่ขาดเรียนบ่อย จนเกิดปัญหาต่อผลการเรียน

6. ด้านสภาพครอบครัว พบว่า

6.1 พ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องดูแลเอาใจใส่ สังเกตพฤติกรรมของบุตรหลานอยู่เสมอ

6.2 พ่อ แม่ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ครู อาจารย์ หรือสถานประกอบการในการสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน การฝึกงาน รวมทั้งช่วยให้คำปรึกษาการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน

6.3 พ่อ แม่ ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนและการทำกิจกรรมของวิทยาลัย

6.4 พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีจังหวัดชลบุรีจำแนกตามระดับชั้นและประเภทวิชา โดยมีสภาพปัญหา 6 ด้านประกอบด้วย ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษาและด้านสภาพครอบครัว ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ที่ออกกลางคันปีการศึกษา 2559-2560 จำนวน 124 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทียบจากตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประเภทวิชา กำหนดเป็นระดับชั้นในการสุ่มแล้ว จึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามลำดับได้จำนวน 95 คน ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาจำนวน 45 คน และผู้ปกครอง จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งหมดจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับจำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .30-.81 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)ค่าทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรีสรุปผลได้ ดังนี้

1. สภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา รองลงมา คือด้านสถานศึกษาและด้านครูผู้สอน ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ด้านสภาพแวดล้อมด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและด้านสภาพครอบครัว

- 1.1 ด้านสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น สถานที่จอดรถ ไม่เพียงพอมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3

อันดับแรกได้แก่ สถานที่จัดรถไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติไม่เพียงพอต่อการใช้งานสถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เข้มงวด ส่วนอันดับสุดท้ายคือ นโยบายการจัดการศึกษายังไม่ชัดเจน

1.2 ด้านครูผู้สอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนและการมอบหมายงานมากเกินไป ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน และการมอบหมายงานที่มากเกินไป ส่วนอันดับสุดท้าย คือ บุคลิกภาพของครูไม่เหมาะสม

1.3 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความหลากหลายของหลักสูตรรายวิชาตามหลักสูตรมีมากเกินไป และ ความเหมาะสมของหลักสูตรกับท้องถิ่นหรือชุมชน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น สถานศึกษามีบริเวณคับแคบอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีบริเวณคับแคบผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้ และพื้นที่ในการพักผ่อนช่วงเวลาว่างไม่เพียงพอ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งบันเทิงโดยรอบ

1.5 ด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน ผู้เรียน ไม่มีความถนัดตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน และผู้เรียน ไม่ได้เรียนในสาขาวิชาตรงตามความต้องการ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ

1.6 ด้านสภาพครอบครัว โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้ปกครองไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนได้ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อมที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน และเมื่อจำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดเช่นกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า

1. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักเรียน นักศึกษาบางส่วนเข้ามาศึกษาต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี อาจเลือกเรียนได้ไม่ตรงตามสาขาที่ต้องการหรือเลือกเรียนตามเพื่อน ไม่มีความถนัดในทักษะทางสายวิชาชีพหรือผู้ปกครองอยากให้เรียน ทำให้เมื่อเรียนไปแล้วเกิดปัญหา เกิดความเบื่อหน่าย ขาดเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ในที่สุดส่งผลให้ผู้เรียนออกกลางคัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีพราน สิ้นธวงศ์ (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุการออกกลางคันของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549 พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาเซวาร์ตัน เมืองแมน (2550) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่าสภาพแวดล้อมทุกด้านที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้ สภาพแวดล้อมด้านตัวนักเรียน นักศึกษา สาเหตุสำคัญคือนักเรียน นักศึกษามีผลการเรียนต่ำและไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี พบว่า มีประเด็นสำคัญ ในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากสถานที่จอดรถไม่เพียงพอ ที่มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นวิทยาลัยในตัวเมืองที่เก่าแก่มีการก่อตั้งมาถึง 79 ปี จึงมีสถานที่ที่จำกัด ไม่มีที่จอดรถ และสถานที่นั่งพักผ่อนในเวลารว่างสำหรับนักเรียน นักศึกษา สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เข้มงวดเป็นเพราะครูผู้สอนเป็นครูข้าราชการ โดยส่วนใหญ่มีอายุราชการเป็นระยะเวลานาน จึงเป็นผู้มีความเป็นระเบียบ เกรงครัดต่อกฎที่วิทยาลัยได้ตั้งไว้อย่างเข้มงวด อาจเป็นส่วนให้นักเรียน นักศึกษา ค่อนข้างเกิดความอึดอัดจนลาออกไปยังสถานศึกษาเอกชน แต่สาเหตุดังกล่าวเป็นที่พึงพอใจของ คณะผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่ครูเป็นผู้มีระเบียบเป็นส่วนหนึ่งทำให้วิทยาลัยได้รับการยอมรับ เช่นกันในการนำบุตรหลานมาเล่าเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ อังกินันท์ (2556) ที่ได้ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีตามกรอบของวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่านักเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีสาเหตุต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สาเหตุปัญหาการออกกลางคันด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของอุทัยลือสกุล (2553, หน้า 90-95) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า สาเหตุที่ส่งผลการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาด้านสถานศึกษาได้แก่ระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดและมีมากเกินไปซึ่งสถานศึกษาจะต้องยืดหยุ่นกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์

1.2 ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน และการมอบหมายงานที่มากเกินไป ซึ่งมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ในปัจจุบันครูผู้สอนมีภาระงานอื่นนอกเหนือมากกว่าการสอนในชั่วโมงเรียนจนทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาได้พบผู้เรียนนอกเหนือจากในเวลาเรียน บางครั้งมีงานด่วน มีการประชุม จึงเป็นเหตุให้ครูผู้สอนต้องสั่งงานในเวลาเรียน อีกทั้งการเรียนสายวิชาชีพต้องเป็นการปฏิบัติที่เน้นทักษะ แต่หากเป็นการสั่งงานจะเป็นการให้ทำแบบฝึกหัดที่เน้นการเขียน ทำให้นักเรียน นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย อีกส่งผลให้ครูผู้สอนและนักเรียน นักศึกษาไม่มีเวลาพบ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน แต่ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนที่เน้นยุคไทยแลนด์ 4.0 ของครูผู้สอนที่มีการอบรมเน้นการนำทักษะทางสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้มีบทบาทประยุกต์ในส่วนจัดการการเรียนการสอนมีผลให้นักเรียน นักศึกษาสนใจเป็นอย่างมากเช่นกัน เมื่อพิจารณาแล้วสอดคล้องกับแนวคิดของปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, หน้า 109) ที่ว่าครูผู้สอนนอกจากเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถดีแล้ว ยังจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม ความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี สนับสนุนและให้บริการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงน่าจะแนะแนวให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ตลอดจนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย ศิลธรรมและวัฒนธรรมอันดีในสังคม ดังนั้นการที่ครูผู้สอนมีพฤติกรรมและความรับผิดชอบเป็นอย่างดี จะช่วยลดความยุ่งยากสับสนในการดำเนิน ชีวิตประจำวันของนักศึกษาได้ในระดับหนึ่ง รวมทั้งการเตรียมการสอนที่ดีจะให้นักศึกษามีความเชื่อมั่น ศรัทธาและเป็นแรงจูงใจให้เกิดความมานะตั้งใจที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ ประสบความสำเร็จ อาจารย์ผู้สอนที่ดีต้องสามารถวิเคราะห์ จำแนกแยกแยะปัญหาของนักศึกษาและหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาเกิดความพยายามในการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นอาจารย์ผู้สอนเคร่งครัดในกฎระเบียบมากเกินไปก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลทำให้นักศึกษาออกกลางคัน

1.3 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ความหลากหลายของหลักสูตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ความเหมาะสมของหลักสูตรกับท้องถิ่นหรือชุมชนที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันของวิทยาลัยกับสถานประกอบการให้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่สถานประกอบการหรือ

ตลาดแรงงานต้องการเป็นที่ยอมรับ โดยในการพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งต้องใช้ระยะเวลาและ ผู้มีความชำนาญทางทักษะฝีมือของสถานประกอบการมาเป็นผู้ดำเนินการร่วมกันในแต่ละครั้ง ทางผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตรจากสถานประกอบการที่มีระยะเวลาให้กับวิทยาลัยค่อนข้างน้อย จึงทำให้ การพัฒนาหลักสูตรค่อนข้างมีน้อยและยังไม่หลากหลายเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองเหมือนในสถานศึกษาเอกชนมีทางเลือกมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาล สุขเสวบัณฑิต (2546) พบว่า องค์ประกอบของการออกกลางคันได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียน การสอนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ ตลาดแรงงาน ขาดความต่อเนื่อง ในการศึกษาต่อเช่นเดียวกับความเห็นของจรรยา ธรณินทร์ (2544, หน้า 6) ที่ว่าการปฏิรูป การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนักเรียน นักศึกษายังมี ทักษะวิชาชีพ และคุณภาพไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมการศึกษา ต่อในมหาวิทยาลัย

1.4 ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ด้วยสถานศึกษา ที่อยู่ในตัวเมืองมีบริเวณคับแคบ สภาพปัญหาจึงอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ แต่ทางวิทยาลัยได้พยายามพัฒนาปรับปรุงสถานที่ให้เอื้ออำนวยแก่นักเรียน นักศึกษามากขึ้น เช่น การสร้างโดมเอนกประสงค์ให้มีที่เล่นกีฬา ที่ทำกิจกรรมนันทนาการ จัดสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่ ในการพักผ่อนช่วงเวลาวางให้กับผู้เรียนสร้างอาคารหอประชุมห้าชั้นเพื่อรองรับศูนย์วิทยบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ อังกินันท์ (2556) ได้ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไข ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีตามกรอบของ วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่านักเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีสาเหตุต่อ การออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานีคือสาเหตุทางด้านสถานศึกษาและ สภาพแวดล้อม แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันที่มีสาเหตุมาจากสถานศึกษา และสภาพแวดล้อม คือการจัดห้องน้ำที่สะอาดสถานที่รับประทานอาหารที่นั่งพักผ่อนห้องเรียนที่ เหมาะสม

1.5 ด้านส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ผู้เรียนต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน ที่มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก จากการที่นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ในครอบครัวที่มาจากต่างจังหวัดเพื่อเข้ามาทำงาน ตามโรงงาน ตามนิคมอมตะ และย้ายตามพ่อแม่ ผู้ปกครองมา จึงเป็นเหตุให้นักเรียน นักศึกษาเอง ต้องช่วยทางครอบครัวหารายได้พิเศษที่อาจจะช่วยแบ่งเบาภาระ หรือเป็นส่วนที่ต้องนำมาใช้จ่าย ในการศึกษาของตนเอง บางครั้งทำงานมากจนส่งผลต่อผลของการเรียน เช่น การหลับในห้องเรียน การขาดเรียนบ่อย การเรียนไม่ทัน การเรียนตกต่ำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริฬสาน ลินธุวงศ์

(2550) ศึกษาเรื่องสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549 พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร ตรีคุณงาม (2550) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร และศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักศึกษาคือปัจจัยด้านนักศึกษาพบว่าการมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์การขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบและไม่มีเพื่อนที่สามารถปรึกษาได้

1.6 ด้านสภาพครอบครัว โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาส่วนใหญ่เนื่องมาจากรายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี เพราะเป็นครอบครัวที่มาจากกรย้ายถิ่นจากต่างจังหวัดเข้ามาทำงาน และปัญหาความขัดแย้งทะเลาะวิวาทภายในครอบครัวที่พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้แก่บุตรหลาน มีความห่างเหิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร เหมอมรไพบูลย์ (2545, หน้า 14) ที่ว่าการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษามาจากสาเหตุด้านครอบครัว สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแวดล้อม สอดคล้องกับพะยอม ธีรุต (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนในมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวิเชียรมาตุอำเภอมืองจังหวัดตรังพบว่าด้านการดูแลเอาใจใส่ต่อการเรียนของผู้ปกครองเมื่อมีเวลาว่างของผู้ปกครองจะพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นและประเภทวิชา

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นเมื่อพิจารณาแล้วทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งพบว่านักเรียนระดับปวช. มีปัญหามากกว่านักศึกษาระดับปวส. เนื่องจากนักศึกษาระดับปวส. ส่วนใหญ่มาจากระดับปวช. ที่มีความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมผ่านมาแล้วถึง 3 ปี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาระดับปวส. โดยส่วนใหญ่มาจากระดับปวช. ที่มีการเรียนด้านวิชาชีพทั้งในวิทยาลัย และการผ่านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ในขณะที่นักเรียนระดับปวช. มาจากการเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีการเรียนแบบทฤษฎีเสียมากกว่า

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการออกกลางคันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนในแต่ละประเภทวิชามุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติสายวิชาชีพตามสาขาวิชาที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี เกิดประโยชน์และได้มาตรฐานอย่างแท้จริง ผู้วิจัย ได้ผลสรุปของข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านสถานศึกษาต้องกำหนดแนวทางในการรับนักเรียน นักศึกษาให้ชัดเจนควรมีการทดสอบความรู้ ความถนัดทางวิชาชีพ ตลอดจนความสนใจ ของนักเรียน นักศึกษาก่อนเข้าเรียน
2. ด้านครูผู้สอนควรปฏิบัติตนหรือแสดงพฤติกรรม ให้เป็นแบบอย่างที่ดี เสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียน นักศึกษา ไม่ควรเข้มงวด เคร่งครัดตามกฎระเบียบ ขอบังคับมากเกินไป
3. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาควรร่วมกับสถานประกอบการ ในการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นและยึดหยุ่นตามความต้องการของตลาดแรงงาน สนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ใช้ในการฝึกงานให้ทันสมัย เพียงพอ ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางด้านวิชาชีพ
4. ด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษาควรจัดสถานที่ ปรับภูมิทัศน์และสรรหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง
5. ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษาควรปรึกษาหารือกับครูผู้สอน หรือพ่อแม่ ผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การฝึกงาน หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน ต้องมีเจตคติที่ดีและมีความตระหนักในการเรียนสายอาชีพ
6. ด้านสภาพครอบครัวพ่อแม่ ผู้ปกครองต้องดูแลเอาใจใส่ สังเกตพฤติกรรมของ บุตรหลานอยู่เสมอ ให้มีความสำคัญและให้เวลากับการเรียนและพฤติกรรมของบุตรหลาน เสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาเล่าเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาให้ครอบคลุม ทุกสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2550). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.
- กองวิเคราะห์และพัฒนา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2547). *การศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. รายงานวิจัยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- โกศล ศรีสุพรรณ. (2546). *การออกกลางคันของนักเรียน: กรณีนักเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนเทคโนโลยีเอเชีย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนบ เพชรซ้อน. (2540). *การออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเครื่องกล, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- งานครูที่ปรึกษา ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยกาญจนภิเษกสมุทรปราการ. (2556). *สภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกสมุทรปราการ ประจำปีการศึกษา 2556*. รายงานวิจัย, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2543). *พฤติกรรมวัยรุ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: อลิ้น เพรส.
- ชัยมงคล จำรูญ. (2548). *สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนสาขางานยานยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพนครนายก*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาญ สุขเสาวบัณฑิต. (2546). *การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมสังกัดอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี*. ม.ป.ท.
- เขาวรัตน์ เมืองแมน. (2550). *การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี*. ม.ป.ท.
- แทนคุณ จิตต์อิสระ. (2550). *ครอบครัวพอเพียง ครอบครัวความสุข*. *มติชน*, 30(10), 37.

- ชำระ อุดมไพจิตรกุล. (2544). *สังคมศาสตร์การศึกษา*. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- นฤมล พิงกิจ. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย.
- บรรจง โอพาร์. (2546). *รายงานการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคัน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ*. สงขลา: กลุ่มงานบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบ็ญจภา สุทธะพินทุ. (2536). *สาเหตุการสูญเปล่าทางการศึกษาของการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ประยูรศรี มณีสร. (2532). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์, กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- ประสิทธิ์ อังกินันท์. (2556). *การศึกษสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี*. อุดรธานี: วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี.
- พะยอม ธีรุต. (2550). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียนในมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวิเชียรมาตุ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (2548). *สังคมชนบทไทยและหลักพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2543). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภุมริน บุญทวี. (2548). *ปัจจัยทางครอบครัวที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาและศึกษา พฤติกรรมทางสังคมของนักศึกษาที่เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา สถานศึกษาอาชีวะเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมธี ปิลาณานนท์. (2543). *การบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- รอธานี ดอหะ. (2546). *การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่เป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน เฉพาะกรณี: โรงเรียนประถมศึกษา ตำบลมะนังตายอ จังหวัดนราธิวาส*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รุ่งโรจน์ อาริยะ. (2552). *บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน วิทยาลัยการอาชีพเขียงคำ จังหวัดพะเยา*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วัชรินทร์ แสงมา. (2551). *การวิเคราะห์ความอยู่รอด: การศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษา ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตพระนครเหนือ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วัชรีย์ ตรีคุณงาม. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคัน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2561*. ชลบุรี: วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี.
- ศิริชัย ชินะตั้งกูร. (2546). *ความสูญเปล่าทางการศึกษา: แนวคิดจากกลุ่มอนุรักษ์นิยม*. เอกสารวิจัยการศึกษา. ม.ป.ท.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (2548). *การศึกษาสหุการออกกลางคันของนักศึกษาสถาบันราชภัฏปีการศึกษา 2544-2546*. ม.ป.ท.
- สุภาพร เหมอมรไพบูลย์. (2545). *สหุการออกกลางคันของนักเรียนพาณิชยกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุรชาติ กองธรรม. (2549). *กลางคันของนักเรียนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในเขต ตำบลสองห้อง ตำบลสะแกโพรง และตำบลเมืองแฝง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. (2538). *วิธีการสอน*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ตซินดิเคท.
- สุรศักดิ์ คดิพงษ์ธาดา. (2548). *ความคิดเห็นของครูต้อปัจจัยที่ส่งผลต่อ การออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544). *การลาออกกลางคันของนักศึกษาผู้ใหญ่*. ม.ป.ท.
- อนง กุลกริแสง. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์.
- อัมรา เล็กเริงสินธุ์. (2547). *หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะวิชาครุศาสตร์,
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อารี ผสานสินธุวงศ์. (2550). *สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- อุทัย ลือสกุล. (2553). *รูปแบบการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา
อาชีวศึกษา จังหวัดตรัง*. เพชรบุรี: วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี.
- เอกบุตร อยู่สุข. (2549). *สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) วิทยาลัยการชีพพุทธมณฑล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Wotruba, T. R., & Wright, P. L. (1975). How to Develop a Teacher-Rating instrument.
The Journal of Higher Evaluation, 12(10), 653-661.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศช 6218.8/ ว.581

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

10 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เล่าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตรดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนาม
ต่อไปนี้

นางสาวณิชา ชูณิษานนท์ รหัส 57920478

งานนิพนธ์ เรื่อง : การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

โดยมี ดร.ชัยพนธ์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.582

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

13 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณิศา ชูฉนิชชานนท์ รหัส 57920478

งานนิพนธ์ เรื่อง: การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

โดยมี ดร.ชัยพนธ์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศษ 6218.8/ว.583

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

15 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณิศา ชูณิษชานนท์ รหัส 57920478

งานนิพนธ์ เรื่อง: การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัย อาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามถือเป็นความลับ และนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวณิชา ชูณิษชานนท์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. สถานภาพ

- ผู้บริหาร
 ครูผู้สอน/ ครูที่ปรึกษา
 ผู้ปกครอง
 นักเรียน/ นักศึกษา (ตอบข้อ 3-5)

3. ประเภทวิชาที่เคยศึกษา

- คหกรรม ศิลปกรรม
 พณิชยกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. หลักสูตร/ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษา

- ปวช. ระดับปวช. 1 ระดับปวช. 2 ระดับปวช. 3
 ปวส. ระดับปวส. 1 ระดับปวส. 2

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นที่มีต่อ
สภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผล ต่อการออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านสถานศึกษา					
1	การให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ดีพอ					
2	อาคาร สถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติ ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน					
3	แหล่งเรียนรู้ที่เห็นว่าไม่เพียงพอต่อความต้องการ					
4	สถานที่ในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม					
5	สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เข้มงวด					
6	ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ					
7	การจัดสวัสดิการทุนการศึกษาไม่เพียงพอ					
8	สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ					
9	การเข้าออกวิทยาลัยที่ยังไม่รัดกุมเพียงพอ					
10	นโยบายการจัดการศึกษายังไม่ชัดเจน					
	ด้านครูผู้สอน					
1	บุคลิกภาพของครูไม่เหมาะสม					
2	การสร้างทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาให้ผู้เรียน					
3	ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน					
4	เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ					
5	ทักษะในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมต่อผู้เรียน					

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผล ต่อการออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	การมอบหมายงานที่มากเกินไป					
7	การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน					
8	การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน					
9	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด					
10	การเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบมากเกินไปจน ผู้เรียนอึดอัด					
	ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน					
1	ความหลากหลายหลักสูตร					
2	ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน					
3	ความเหมาะสมของหลักสูตรกับท้องถิ่นหรือ ชุมชน					
4	ความเหมาะสมของหลักสูตรต่อการจัดการเรียน การสอนในแต่ละสาขาวิชา					
5	ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรต่อ การจัดรายวิชา					
6	ความทันสมัยของหลักสูตร					
7	รายวิชาตามหลักสูตรมีมากเกินไป					
8	เนื้อหาวิชาที่เรียนยากเกินไป					
9	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับสาขาวิชา ที่เรียน					
10	ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและ ประเมินผล					

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผล ต่อการออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสภาพแวดล้อม					
1	ความสะดวกในการเดินทางมาเรียนของผู้เรียน					
2	สถานศึกษามีบริเวณคับแคบ					
3	สถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งบันเทิงโดยรอบ					
4	สถานศึกษาอยู่ใกล้กับมลภาวะทางเสียงและกลิ่น					
5	การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
6	พื้นที่ในการจัดกิจกรรมหรือเล่นกีฬาไม่เพียงพอ					
7	พื้นที่ในการพักผ่อนช่วงเวลาว่างไม่เพียงพอ					
8	การดูแลความปลอดภัยโดยรอบสถานศึกษา					
9	ฝ่ายปกครองไม่มีระบบข้อมูลที่ดีพอในการป้องกันปัญหา					
10	ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้					
	ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา					
1	ไม่ได้เรียนในสาขาวิชาตรงตามความต้องการ					
2	ไม่มีความถนัดตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน					
3	ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา					
4	ไม่มีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน					
5	ต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน					
6	มีปัญหาด้านสุขภาพ โรคประจำตัว เจ็บป่วยบ่อย					
7	มีปัญหาในการคบเพื่อน					
8	มีปัญหาส่วนตัวจนทำให้ไม่สนใจการเรียน					

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผล ต่อการออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด					
10	พื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ					
	ด้านสภาพครอบครัว					
1	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี					
2	ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง					
3	รายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ					
4	ผู้ปกครองมีปัญหาด้านสุขภาพ					
5	ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา					
6	ปัญหาความขัดแย้ง และทะเลาะวิวาท ในครอบครัว					
7	ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ค่อนข้างน้อย					
8	ครอบครัวแตกแยกหย่าร้าง					
9	สมาชิกในครอบครัวมีหลายคนที่ต้องรับผิดชอบ					
10	ผู้ปกครองไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือ ผู้เรียนได้					

แบบสอบถามและสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสาเหตุ การออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น แบบสอบถามฉบับนี้มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวนักเรียน นักศึกษาและด้านสภาพครอบครัว

ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามถือเป็นความลับและนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวณิขดา ชูฉนิชชานนท์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. สถานภาพ

- ผู้บริหาร
- ครูผู้สอน/ ครูที่ปรึกษา
- ผู้ปกครอง (บุตรหลานของท่านที่เคยศึกษา ตอบข้อ 3, 4)

3. ประเภทวิชาที่เคยศึกษา

- คหกรรม
- ศิลปกรรม
- วิชาชีพกรรม
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. หลักสูตร/ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษา

- ปวช.
  - ระดับปวช. 1
  - ระดับปวช. 2
  - ระดับปวช. 3
- ปวส.
  - ระดับปวส. 1
  - ระดับปวส. 2

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นที่มีต่อ
สภาพปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อ การออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสถานศึกษา					
1	การให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ดีพอ					
2	อาคาร สถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติ ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน					
3	แหล่งเรียนรู้ที่เห็นว่าไม่เพียงพอต่อความต้องการ					
4	สถานที่ในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม					
5	สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เข้มงวด					
6	ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ					
7	การจัดสวัสดิการทุนการศึกษาไม่เพียงพอ					
8	สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ					
9	การเข้าออกวิทยาลัยที่ยังไม่รัดกุมเพียงพอ					
10	นโยบายการจัดการศึกษายังไม่ชัดเจน					
	ด้านครูผู้สอน					
1	บุคลิกภาพของครูไม่เหมาะสม					
2	การสร้างทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาให้ผู้เรียน					
3	ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน					
4	เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ					
5	ทักษะในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมต่อผู้เรียน					

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อ การออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	การมอบหมายงานที่มากเกินไป					
7	การมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เรียน					
8	การให้เวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน					
9	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด					
10	การเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบมากเกินไปจน ผู้เรียนอึดอัด					
	ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน					
1	ความหลากหลายหลักสูตร					
2	ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน					
3	ความเหมาะสมของหลักสูตรกับท้องถิ่นหรือ ชุมชน					
4	ความเหมาะสมของหลักสูตรต่อการจัดการเรียน การสอนในแต่ละสาขาวิชา					
5	ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรต่อ การจัดรายวิชา					
6	ความทันสมัยของหลักสูตร					
7	รายวิชาตามหลักสูตรมีมากเกินไป					
8	เนื้อหาวิชาที่เรียนยากเกินไป					
9	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับสาขาวิชา ที่เรียน					
10	ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและ ประเมินผล					

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อ การออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสภาพแวดล้อม					
1	ความสะดวกในการเดินทางมาเรียนของผู้เรียน					
2	สถานศึกษามีบริเวณคับแคบ					
3	สถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งบันเทิงโดยรอบ					
4	สถานศึกษาอยู่ใกล้กับมลภาวะทางเสียงและ กลิ่น					
5	การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อ การเรียนรู้					
6	พื้นที่ในการจัดกิจกรรมหรือเล่นกีฬาไม่เพียงพอ					
7	พื้นที่ในการพักผ่อนช่วงเวลาว่างไม่เพียงพอ					
8	การดูแลความปลอดภัยโดยรอบสถานศึกษา					
9	ฝ่ายปกครองไม่มีระบบข้อมูลที่ดีพอในการ ป้องกันปัญหา					
10	ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้					
	ด้านส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา					
1	ไม่ได้เรียนในสาขาวิชาตรงตามความต้องการ					
2	ไม่มีความถนัดตามสาขาวิชาที่เลือกเรียน					
3	ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา					
4	ไม่มีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน					
5	ต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษในการมาเรียน					
6	มีปัญหาด้านสุขภาพ โรคประจำตัว เจ็บป่วยบ่อย					
7	มีปัญหาในการคบเพื่อน					
8	มีปัญหาส่วนตัวจนทำให้ไม่สนใจการเรียน					

ข้อที่	สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด					
10	พื้นฐานความรู้เดิมไม่ดีพอ					
	ด้านสภาพครอบครัว					
1	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี					
2	ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง					
3	รายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ					
4	ผู้ปกครองมีปัญหาด้านสุขภาพ					
5	ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา					
6	ปัญหาความขัดแย้ง และทะเลาะวิวาทในครอบครัว					
7	ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวค่อนข้างน้อย					
8	ครอบครัวแตกแยกหย่าร้าง					
9	สมาชิกในครอบครัวมีหลายคนที่ต้องรับผิดชอบ					
10	ผู้ปกครองไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนได้					

ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรการจัดการเรียน
การสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านส่วนตัวนักเรียน นักศึกษา และด้านสภาพครอบครัว

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน
จำนวน 6 ด้าน โดยจำแนกตามรายด้าน ดังนี้

1. แนวทางการแก้ปัญหาด้านสถานศึกษา

.....

.....

.....

2. แนวทางการแก้ปัญหาด้านครูผู้สอน

.....

.....

.....

3. แนวทางการแก้ปัญหาด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

4. แนวทางการแก้ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม

.....

.....

.....

5.แนวทางการแก้ปัญหาด้านส่วนตัวนักเรียน นักศึกษา

.....

.....

.....

6. แนวทางการแก้ปัญหาด้านสภาพครอบครัว

.....

.....

.....

